20 maja rb. — Budujmy silną Polskę przez Fundusz Akcji Kolonjalnej!!

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען
(ציהונג פון דער מלוכה־לאטעריע זעה 9 זייט) היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 117 | Łódź, Wtorek, 21 maja 1935 r. | דרייצענטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, י"ח אייר תרצ"ה | № 117

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

געפענט די סעסיע פונם ראט פון דער פעלקער־ליגע

ז ש ע נ ע ווע, 20 (ספ. טעל.)

היינט אין אונטערן פארזיץ פון סאוויעטישען אויסערן־קאמיסאר ליטווינאוו געעפענט געווארען די 87־טע סעסיע פונם ראט פון דער פעלקער־ליגע.

צווישען די וויכטיגסטע פראגען פון דער טאג־ארדנונג געפינען זיך: דער איטאליעניש - אביסינישער קאנפליקט; דער יוגאסלאוויש - רומענישער סכסוך, וואס איז ענטשטאנען צוליב'ן מארד פון קעניג אלעקסאנדער און מין. בארטו אין מארסייל; די פראגען פון די דאנציגער קאנסטיטוציע און די רעכט פון הויך־קאמיסאר פון דער פעלקער־ליגע אין דאנציג א. וו.

ז ש ע נ ע ווע, 20 (ספ. טעל.)

היינט אוועגד האט די זשענעווער ראדיא געגעבען אנ'אווריציע לכבוד דעם מארשאל פילסודסקי. דער ספיקער האט אין אנהויב איבערגעגעבען דעם פערלויף פון דער היינטיגער זיצונג פון דער פעלקער ליגע, וועלכע האט אפגעגעבען כבוד דעם אנדענק פון מארשאל פילסודסקי. דערנאך האט מיניסטער קאמארניצקי איבערגעחזר'ט די רעדע, וועלכע ער האט היינט געהאלטען אויף דער זיצונג פון דער פעלקער־ליגע.

געגען די קריגס־צוגרייטונגען פון איטאליען

ז ש ע נ ע ווע, 20 (ספ. טעל.)

דער גענעראל - סעקרעטאריאט פון פעלקער־בונד האט פונאנדערגעשיקט צו די מיטגלידער פון דער פעלקער־ליגע די דעפעשע פון אביסינישען קיסר, וועלכער ווענדעט זיך צום ראט פון דער פעלקער־ליגע וועגען אינטערווענירען אין איטאליעניש־אביסינישען קאנפליקט אין זין פון ארטיקעל 15 פונם פאקט פון דער פעלקער־ליגע. אביסיניען פאדערט אפצושטעלען די קריגס־צוגרייטונגען מצד איטאליען.

דער אביסינישער קעניג קלאגט אן איטאליען, בכן זי וויל אויספרעסען ביי אביסיניען ענטשעדיגונג פאר שאדענס, וועלכע אביסיניען האט קיינמאל נישט פערורזאכט.

דער ראט פון דער פעלקער־ליגע האט קיין אביסיניען ארויסגעשיקט אנ'אויספארשונגס־קאמיסיע.

ז ש ע נ ע ווע, 20 (ספ. טעל.)

אויף דער זיצונג פונם ראט פון דער פעלקער־ליגע האבען מיט טיפער אכטונג גערעדט וועגען דער פערזענליכקייט פון גרויסען פוילישען פאלקס־העלד יוזעף פילסודסקי די פארשטעהער פון שפאניען, פארטוגאל, ארגענטינא, פינלאנד, לעטלאנד און מיניסטער קאמערניצקי, דער פוילישער דעלעגאט, וועלכער האט געהאלטען א לענגערע רעדע וועגען מארשאל פילסודסקי'ס פערדינסטען פאר דער אינטערנאציאנאלער פאליטיק און פאר דער פערשטארקונג פון ווידער־אויפגעלעבטען פוילען.

די יאפאנישע פאדערונגען אויפ'ן ווייטען מזרח.

ל א נ ד א ן, 20 (ספ. טעל.)

פון טאקיא מעלדעט מען: אין דער יאפאנישער צייטונג „ניטשי־ניטשי", וואס ערשיינט אין כארבין האט זיך בעוויזען אנ'ארטיקעל, וועלכער צייכענט אן די פאסטולאטען פון יאפאן אין דער ריכטונג פון ענטשפאנען די לאגע אויפ'ן ווייטען מזרח. דער ארטיקעל האט ארויסגערופען גרויס אויפזעהן צוליב דעם, ווייל די צייטונג, אין וועלכען ער איז געדרוקט, ווערט בעטראכט פאר'ן ארגאן פון די יאפאנישע מיליטערישע קרייזען.

לויט דעם דאזיגען ארטיקעל האט דער יאפאנישער אמבאסאדאר אין מאסקווא, אטא, בעקומען אנ־אויפטראג צו בעריהרען אין די אונטערהאנדלונגען מיט די סאוויעטען די פראגען פון וועלכע עס איז אפהענגיג די צוקונפט פון די סאוויעטיש - יאפאנישע בעציהונגען. די פראגען זאלען זיין: 1) צי די סאוויעט - רעגירונג האט נישט ברעה צו עוואקואירען פון דער סאוויעטישער טעריטאריע אויפ'ן ווייטען מזרח די אפטיילונגען פון דער רויטער ארמעע, די א. ג. פ. או. און די מיליטאריזירטע קאלכאזען, וואס געפינען זיך אויף דער מאנדזשורישער גרעניץ אין א צאהל פון 200.000; 2) צי די סאוויעט רעגירונג האט נישט ברעה גוטוויליג אפצושטעלען די אקציע צו פארטיפיצירען די סאוויעטיש - מאנדזשורישע גרעניצען און צו עוואקואירען פון די וואסערן פון שטילען אקעאן די אונטערוואסער־שיפען און די ניי־געשאפענע פלאטיליע אויפ'ן טייך אמור א. אז. וו.

אויב די יאפאנישע פאסטולאטען וועלען נינגס־טינ אויפגענומען ווערען אין מאסקווא, וועלען די יאפאניש - סאוויעטישע אונטערהאנדלונגען איבערגעטראגען ווערען קיין טאקיא.

מורא'דיגע נאטור־קאטאסטראפע אין אמעריקא

נ י ו ־ י א ר ק, 20 (ספ. טעל)

אין די שטאטען טעקסאס און אקלאהאמא בו־שעווען מורא'דיגע שטורעם־ווינטען, וואס זענען גורם שרעקליכע חורבות. עטליכע צעהנדליג הייזער זענען פולשטענדיג אפגעמעקט געווארען פון דער ערד; פיל הונדערטער הייזער זענען שטארק צושע־דיגט.

אין טעקסאס האט זיך איינגעריסען א בריק אי־בער א טיך, וואס איז ארויס פון די ברעגעס. די קאטאסטראפע איז געשעהן אין מאמענט, ווען אי־בער דער בריק איז אריבערגעפאהרען א פאסאזשיר־אויטא. דער אויטא מיט די פאסאזשירען זענען אוועק געטראגען געווארען דורך די בושעווודיגע כוואליעס. אויסערדעם זענען פאראן אונצעהליגע קרב־נות אין מענשען.

א חוץ די הוראגאנען זענען די דערמאנטע שטא־טען אויך בעשאנקען מיט אפטע וואלקען־בראכען וואס פערפלייצען גנדיכט - בעפעלקערטע ערטער.

פרעמיער סלאוועק'ס רעגירונג בלייבט ביים מלוכה־רודער

אפיציעלע ערקלערונג פון פרעמיער אויף דער זיצונג פון מיניסטערען־ראט

וו א ר ש א, 20 (טעלעפאניש)

היינט, מאנטאג 12 א זייגער איז פארגעקומען א זיצונג פון מיניסטארען־ראט. דעם פארזיץ האט גע־פיהרט פרעמיער סלאוועק. נאך דער זיצונג איז דער פרעמיער אוועק אין שלאס, וואו ער איז אויפגענו־מען געווארען דורכ'ן מלוכה־פרעזידענט.

נאכ'ן צוריקקומען פון שלאס האט דער פרעמיער אפגעגעבען פאלגענדע ערקלערונג:

„די הארטע ווירקליכקייט צווינגט אונז נאכ'ן אפגעבען כבוד דעם געביין פון מארשאל יוזעף פיל־סודסקי, צוריקצוקעהרען צו דער טאג־טעגליכער אר־בייט, וועלכע ווערט פון אונז געפאדערט דורכ'ן לעבען.

דער טויט פון מארשאל פילסודסקי דעם גרוי־סען אויטאריטעט, וועלכער האט דער רעגירונג גע־געבען קראפט און דער געזעלשאפט — דאס געפיהל פון פרידען געשטיצט אויף צוטרוי — האט געשא־פען א נייעם צושטאנד אין דער מלוכה.

איך האב געהאלטען, אז אין דער לאגע האט דער פרעזידענט פון דער רעפובליק געדארפט הא־בען די מיט גארנישט געשטערטע מעגליכקייט אנ־צונעמען א רעציזיע בנוגע די פערזאנען, וועלכע ער האט געוואלט אנפערטרויען דעם רעגירונגס־רודער. מיט דעם דאזיגען געדאנק בין איך, נאך דער בערא־טונג מיט'ן גאנצען קאבינעט, אוועק צום פרעזידענט כדי אין זיין רשות איבערצוגעבען דעם גאנצען קא־בינעט.

דער פרעזידענט האט געהאלטען פאר נויטיג דער איצטיגער רעגירונג ווייטער איבערצוגעבען דעם גורל פון דער מלוכה. אונטערוואַרפענדיג זיך דעם ווילען פון הער פרעזידענט, און געשטיצט פון זיין צוטרוי, נעמט די רעגירונג איבער איהר ווייטערדיגע ארבייט. און זי וועט איהר פליכט ערפילען.

איך גלויב, אז דער אינערליכער שטוים, וועלכען איך האב אין די לעצטע טעג געזעהן אויף די פנימ'ער און אין די אין־זיך־פערטראכטע אויגען — האט צוזאמענגעגאסען זייך געדאנק ארום די פראגען פון דער מלוכה. איך בין איבערצייגט, אז די דאזיגע בעזעלונג וועט געפינען איהר אויסדרוק אין דער טעגליכער ארבייט פון אלע און, אז א דאנק דער ירושה פון קראפט און ערנסט, וואס איז אונז אי־בערגעבליבען נאכ'ן מארשאל פילסודסקי, וועלען מיר קענען די מלוכה מיט אייגענער אנשטרענגונג דערהאלטען און ווייטער זי פערשטארקען".

—=—

אימהדיגער מארד איבער א 14־יעה־ריגען קאמוניסט אין אוקראינא

ר י ג א, 20 (ספ. טעל.)

לויט ידיעות פון מאסקווא איז אין דער שטאט טשארטאריא, אוקראינא, אויף אנ'אימה'דיגען אופן דערמארדעט געווארען דער פיהרער פון דער ארטי־גער קאמוניסטישער יוגענד־ארגאניזאציע „פיאנער" פאוועל מאנין. די מעדיצינישע אונטערזוכונג האט פעסטגעשטעלט 15 וואונדען, וואס זענען פעראור־זאכט געווארען פון מעסערס און העק.

דער אומגעקומענער איז אלט געוועזען סך־הכל 14 יאהר. טראץ זיין יונגען עלטער האט ער געשפילט אנ'אנגעזעהענע ראלע אין דער קאמוניסטישער פרא־פאגאנדע, בעזונדערס אין דער אקציע פון מאגאזי־נירען תבואה, נישט אפהאלטענדיג זיך דערביי פון מסר'ן די פויערן, וואס בעהאלטען די תבואה.

עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז דער 14־יעהריגער קאמוניסט איז אומגעבראכט געווארען דורך א פויערטע פון דארף גורקין. זי האט ערקלערט אז צום מארד האט איהר צוגערעדט דער דארפישער פאפ באזשינסקי.

—=—

ווי אזוי וועלען פערטיילט ווערן די 3800 סערטיפיקאטען?

וו א ר ש א, 20 יט"א טעלעפאניש)

די 3.800 סערטיפיקאטען וועלען פערטיילט ווע־רען אויף פאלגענדען אופן:

חלוצים — 1750, קרובים — 917, פאכלייט— 600. אינדוסטריעלער פערבאנד אין ארץ ישראל — 386. פאר עולים פון מזרח־לענדער — 97, פאר עולים פון קליינע ישובים 11 און 50 פאר יחידים, וואס זענען עלטער פון 45 יאהר.

אפיציעלער קאמוניקאט פון דער „אגענץ"

וועגען דער פערטיילונג פון די סערטי־פיקאטען

י ר ו ש ל י ם, 20 (יט"א טעלעגראפיש)

די עקזעקוטיווע פון דער „אגענץ" האט פער־עפענטליכט אנ'אפיציעלען קאמוניקאט וועגען דעם אופן פון דער סערטיפיקאטן - פערטיילונג. די 7608 סערטיפיקאטען זענען בעשטימט געווארען פאר 3570 משפחות, 2165 פאר פרויען און 1865 פאר מענער יחידים.

די עקזעקוטיווע ערקלערט, אז דאס בעשטימען סערטיפיקאטען פאר מענער יחידים איז געשעהן צו־ליב דעם, וואס ס'זענען געמאכט געווארען פיקטיווע חתונות

צוויי יודישע דעפוטאטען אין טשעכישען פארלאמענט

פ ר א ג, 20 (יט"א טעלעגראפיש)

די יודען האבען צו די פארלאמענט־וואהלען געשטימט אויף דער סאציאליסטישער ליסטע. די יו־דען האבען בעקומען צוויי מאנדאטען, דר. גאלד־שטיין און דר. חיים קוגעל.

בכלל איז קיין גרויסע ענדערונג נישטא. בלויז די דייטשע דעמאקראטען האבען פערלוירען מאנ־דאטען לטובת די היטלעריסטען.

אינטערנאצ. קאנגרעס פון שפאר-קאסעס

עהרט דעם אנדענק פון מארשאל פילסודסקי

פאריז, 20 (ספ. טעל.)

היינט איז אין דער אנוועזנהייט פון פרעזידענט לעברון געעפענט געווארען דער דריטער אינטערנאציאנאלער קאנגרעס פון די שפאר-קאסעס. פוילען איז רעפרעזענטירט דורך 60 דעלעגאטען. דער פארזיצער פון דער פוילישער דעלעגאציע איז דער עקאנאמיע-פראפעסאר פון ווארשאווער אוניווערזיטעט ד״ר טאדעאוש בזשעסקי. גענעראל-סעקרעטאר צו דער פוילישער דעלעגאציע איז ה׳ דאבזשינסקי, פוילען איז ארויס געטרעטען מיט א רעפעראט: „שפארזאמקייט און לעבענס-פארזיכערונג״, בעארבייט דורכ׳ן פרעזעס פון פ. ק. א. הענריק גרובער.

נאכ׳ן עפענען דעם קאנגרעס דורכ׳ן דירעקטאר פון דעם אינטערנאציאנאלען אינסטיטוט פון די שפאר-קאסעס אין מעדיאלאן, ראוויז, איז איבערגעלעזען געווארען די דעקלאראציע פון דער פוילישער דעלעגאציע. אין דער דעקלאראציע ווערט געזאגט, אז הגם פוילען בעטייליגט זיך אין די ארבייטען פון קאנגרעס, וועט זי אויסמיידען דעם אנטייל אין די באנקעטען און אין די אפיציעלע אויפנאמען מחמת טרויער צוליב׳ן פערלוסט פון גרויסען פוילישען פאלקס-מארטירער יוזעף פילסודסקי.

דערויף האט דער וויצע-פארזיצער פון קאנגרעס, סענאטאר לעבעכט אינ׳ם נאמען פון די 26 לענדער, וואס זענען רעפרעזענטירט אויפ׳ן קאנגרעס ערקלערט, אז דער קאנגרעס דריקט אויס א טיפען מיטגעפיהל דעם פוילישען פאלק צוליב׳ן טויט פון זיין פיהרער מארשאל פילסודסקי.

די ווערטער זענען אויפגענומען געווארען מיט א שטארקען אפלויז. אלע דעלעגאטען אין א צאהל פון 1200 פערזאן, האבען זיך אויפגעשטעלט פון זייערע ערטער.

אומגעקומען דער סאוויעטישער גענעראל באדין

מאסקווא, 20 (ספ. טעל.)

אין אנ׳אויטא-קאטאסטראפע אין קאווקאז איז אומגעקומען דער שעף פון דער סאוויעטישער קאוואלעריע-דעוויזיע גענעראל באדין.

גענ. באדין האט אנגעפיהרט מיט א בריגאדע פון דער סאוויעטישער קאוואלעריע, וועלכע האט געהערט צו בודיעניג׳ס רייטער-ארמעע אין דער צייט פון דער באלשעוויסטישער אינוואזיע אין פוילען.

זאל פילהארמאניע
נארוטאוויטשא-גאס 20

אין צוזאמענהאנג מיט דעם 10-יעהריגען יובל פון דעם יודישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט ארדענט איין די לאדזער געזעלשאפט פריינד פון ייווא

א פייערליכע אקאדעמיע

מארגען, מיטוואך, דעם 22-טען ה. ח 9 א זייגער אווענט. מיט רעפעראטען וועלען ארויסטרעטען:

1) רעד. ישעיה אוגער — דערעפנונגס-ווארט. 2) זלמן רייזען (ווילנע) אד״ט: „די יודישע ווירקליכקייט און דער וויסענשאפטליכער אינסטיטוט״. 3) יעקב לעשטשינסקי (ווארשע) אד״ט: „דאס יודיש-נאציאנאלע פראבלעם און דער יודישער וויסענשאפטליכער אינסטיטוט״.

אין קאנצערט-טייל בעטייליגען זיך: 1) דער „שיר״-כאר, דיר. פראפ. י. פיליווישיס. 2) ארטור באלזאם (קלאוויר).

בילעטען צום פרייז פון 49 גר. — 3 זל. צו בעקומען אין רעדאקציע „נייער פאלקסבלאט״, פיעטריקאווער 12 און אין טאג פון דער אקאדעמיע — ביי דער קאסע פון „פילהארמאניע״.

Dr
Wajnberg
ספעצ. פאר לונגען- הארץ- און סקלעראז-קראנקהה.
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

דעם אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער לאנגיעהריגען סעקרעטאר
עוזר האמבורגער
צוליב דעם טויט פון זיין זוהן
משה
אין דער געזעלשאפטליכער ארבייט זאלט איהר א טרייסט געפינען.
עקזעקוטיווע און ראט פון דער יודישער דעמאקר. פאלקס-פארטיי אין לאדז

די אלע, וועלכע האבען אנטיילגענומען אין אפגעבען דעם לעצטען כבוד אונזער אונפערגעסליכען
נ״ע דוד גראפף
און הויפטזעכליך דער פערוואלטונג און מיטארבייטער פון דער אקצ.-געז. „ווארטאנט״, דער פערוואלטונג און סופערוויזאן פון דער יודישער גמינע, דער געז. „חסד ואמת״, דעם סינאגאגען-קאמיטעט, דעם ד״ר ברוידע, דער הויפט־ארשר געזעלש. „בני-ברית״, דער פערוו. פון העבראישען אוניווערזיטעט, דעם קאמיטעט „כרעניסקא״ און דעם בית היתומים דריקען אויס א הערצליכען יישר כוח די אין טיפען טרויער פערבליבענע
פרוי, קינדער און פאמיליע.

פאר גאלד, ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

היינט, דינסטאג, ל״ג בעומר, צום יאהרצייט נאך דער טראגיש-אומגעקומענער שילערין פון אב׳ס גימנאזיע, ווי אויך מוזיק-שילערין פון פראפ. נירענשטיין
נ״ע בתיה בת ר׳ גרשון הלוי **יאסעלעוויץ**
(לארזער שטארם-חזן)
וועט פארקומען 12 בייטאג א הזכרה אויפן בית החיים.
בעקאנטע ווערען געבעטען פינקטליך צו קומען.
מוטער און ברודער.

אונזער חשוב׳ן שותף ה׳ **יצחק מארגענשטערן** און **פאמיליע**
צוליב׳ן טראגישען טויט פון זייער אונפערגעסליכען זוהן
נ״ע חיים ראובן
דריקען אויס דעם טיפסטען מיטגעפיהל
ראובן ראזענזאן, מיכאל אפמאן
אברהם ניימאן, אהרן סווערדליו
7771

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אן פון 2—3 און פון 6—8 אוו.

מיין ליבען פריינד
יוסף כושאנאוויטש
צו זיין 70-יעהריגען געבורטסטאג ווינש איך צו דערלעבען צו פייערן זיין 120-יעהריגען געבורטס-טאג אין כבוד און אין פרייד.
פערוו. מיטגליד פון „נושאי המטה״.
וואלף פלאמיאק

היט זיך פון טריפה׳נע רעסטאראציעס!
מיר האבען פעסטגעשטעלט, אז די אינהאבערין פון די פריוואט-מיטאגען אויף **בענעדיקטא 7**, מידלער קויפט סיסטעמאטיש לגמרי טריפה פלייש פאר איהרע יודישע געסט.
אין דער זעלבער רעסטאראציע קאכט מען בשר בחלב
יודען, זייט געווארענט!
ועד הרבנים לעדת לאדז

משתתפים אנחנו בצער חברנו היקר
יהודה גאטליב
על מות
אביו ז״ל
המחנך ותלמידי המחלקה הששית
של בית הספר י. קצנלסון.
7769

דיקטען טרוק געקלעבט פון דער פירמע „OIKOS" S. A.
צו בעקומען אין: Przemysł Drzewny
MAKSYMILJAN JAKUBOWICZ
Żeromskiego 90, tel. 157-74.
אויך אין אלע גרעסערע דיקטען-הורטאווניעס.

ווערקשטעל פון שירמס און שפאציר-שטעקענס
ס. פייגענבוים
לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ-פרייזען.
נעמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

Z prawami gimnazjów państwowych
Gimnazjum Męskie
i SZKOŁA POWSZECHNA
43 Zawadzka 43, telefon 151-79
אנמעלדונגען פון נייע שילער נעמט אן די קאנצעלאריע פון 9 ביז 2 פארט. און פון 5 ביז 7 נאכמיטאג.
אין פרעבעל-שולע (גן-ילדים)
ווערען אנגענומען קינדער אין עלטער פון 4 יאהר.
די דירעקציע.

די גבאים און מתפללים פון בית-הכנסת א. נ. פון לעווינשטיין ז״ל וואולטשאנסקא 43, דאנקען הערצליך דעם חשוב׳ן ה׳
יודקוויטש לעווינשטיין
פאר זיין נעלונגענע הזכרה-רעדע פאר **מארשאל יוזעף פילסודסקי**
די גבאים און מתפללים.
7768

ציעכאצינעק
דר. מעד. וו. ראסקי
אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען
נעהמט אן. ווי געוועהנליך, פון 15-טען מאי אן
ווילע „מעבטאנא״

ד״ר ס. קאנטאר
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (מענער-שוואכע)
פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45.
נעמט אן פון 8—2 נ״מ און פון 6—9 אוו.

צאהן-ארצט
ס. וואטניצקא
65 נאפיורקאווסקיעגא 65
טעל. 172-33, פראנט 1 שטאק
נעמט אן פון 9—1 און פון 3—8 אווענד.

Dr. med. **D. Frid**
אינערליכע קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען
אויף **זאוואדזקא 16a**
פראנט 1 שט. טעל. 224-78
נעמט אן פון 9—10 און פון 5—7 אוו.

Dr. med. **W. EYCHNER**
פרויען-קראנקהייטען
צעגעלניאנא 4, טעל. 134-72
נעמט אן פון 2 ביז 3.30 נאכמיטאג
און פון 6.30 ביז 8.30 אווענט
אין לעמשניצע זגערזשער 17
פון 10—12 בייטאג.

Druskieniki-Zdrój
UZDROWISKO
Nadniemeńskie
ערעפנונג פון סעזאן דעם 15-טען מאי.
צופאהר מיט דער ניי-אויסגעבויטער באהן-ליניע אויפ׳ן ארט.
קור-קאסטען אין פריהלינג-סעזאן פון 15 מאי ביז׳ן 1 יולי זענען בעדייטענד פערקלענערט.

Dr. Med.
J.Schlosser
כירורג
האט זיך איבערגעצויגען אויף
צעגעלניאנא 30 טעל. 122-16
נעהמט אן טעגליך פון 4—7 אוו.

Starszy Felczer
B.JOSKOWICZ
PÓŁNOCNA 4, tel. 141-86
שטעלט טעגליך פאקען מיט פרישע קראוויאנקע און גיט ארויס שוואכצטשוועס.
נעהמט אן פון 8 ביז 11 פריה און פון 4 ביז 9 נאכמ.

Dr. med. **M. TAUBENHAUS**
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגערזשער 11. טעל. 246-09
נעמט אן פון 4—8 אווענד.

Dr. med.
A. Witoński
CHOROBY SERCA i PŁUC
godz. przyjęć 6—8
Cegielniana 20, tel. 102-77.

Dr. med **M. Maślanka**
נערוועז און פסיכישע קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען
אויף שענקעוויטשא 31
טעל. 147-72.

היטלער זאָל זיך טרעפען מיט לאַוואַל'ן

בעהויפּטונגען וועגען קראָקאָווער געשפּרעך צווישען

פּרעמיער גערינג מיט מיניסטער לאַוואַל

פּאַריז, 20 (ספּ. טעל.)

די גאַנצע פּאַריזער פּרעסע גיט איבער מיט שטאַרקער פאַראינטערעסירונג די ידיעה וועגען דעם געשפּרעך צווישען פראַנצויזישען אויסערן-מיניסטער לאַוואַל מיט'ן פּרויסישען פּרעמיער גערינג.

לויט'ן „פּטי זשורנאַל'' האָט דער געשפּרעך געהאַט אַ פּריוועט און טיילווייז אָפיציעלען כאַראַקטער.

די קאָנפערענץ איז, ווי עס דאַכט, געווען געווידמעט אַלגעמיינע פראַגען, וואָס אינטערעסירען ספּעציעל פראַנקרייך און דייטשלאַנד. די דערמאָנטע צייטונג שטרייכט אויך אונטער, אַז צו דער בעגעגעניש צווישען מינ. לאַוואַל מיט גערינג'ן האָט געבראַכט מיניסטער בעק. דער געשפּרעך צווישען גערינג — לאַוואַל איז אַ גוטער סימן, וואָס דערלויבט צו גלויבען אין אַ מעגליכער ענטשפּאַנונג אין די דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען צווישען פראַנקרייך און דייטשלאַנד.

„עקסעלסיאָר'' בעטאָנט, אַז דאָס געשפּרעך איז געווען נוגע דער דיפּלאָמאַטישער סיטואַציע אויפ'ן פראַנצויזיש - דייטשען פּאָליטישען פראָנט. די בעגעגעניש צווישען לאַוואַל און גערינג'ן זאָגט עדות וועגען די רעזולטאַטען, וואָס זענען דערגרייכט געוואָרען אַ דאַנק דעם קאָנטאַקט צווישען מינ. לאַוואַל מיט'ן מיניסטער בעק אין וואַרשאַ און די אויפקלערונגען, וואָס זענען געגעבען געוואָרען אין דער פּוילישער הויפּט-שטאָט בנוגע דעם אמת'ן כאַראַקטער פון פראַנצויזיש-סאָוויעטישען פּאַקט.

„ענטראַנסיזשאַן'' בעהויפּטעט, אַז דאָס קראָקאָווער געשפּרעך בעדייט פיל מעהר ווי אַ געוועהנליך פּריוואַט בעגעגעניש צווישען צוויי פּאָליטישע פּערזענליכקייטען, וועלכע רעדען ארום די פּראָבלעמען פון זייערע לענדער. לויט דער צייטונג איז דער געשפּרעך אין קראָקאָ צווישען גערינג — לאַוואַל דער ערשטער עטאַפּ צו אַ געשפּרעך צווישען מיניסטער לאַוואַל מיט'ן קאַנצלער היטלער, וועגען וואָס מען רעדט שוין אַ חודש צייט.

עס איז נישט אויסגעשלאָסען — שרייבט די צייטונג — אַז מינ. לאַוואַל האָט דורך דער פערמיטלונג פון גענעראַל גערינג בעקומען אַנ'איינלאַדונג צו טרעפען זיך מיט היטלער'ן.

„ענטראַנסיזשאַן'' גיט צו, אַז דאָס בעגעגעניש צווישען היטלער'ן מיט'ן פראַנצויזישען מינ. לאַוואַל זאָל צושטאַנד קומען אין חודש יוני אין בערלין.

פּאַריז, 20 (ספּ. טעל.)

דאָס קראָקאָווער געשפּרעך צווישען מינ. לאַוואַל און פּרעמיער גערינג רופט אַרויס ווייטערדיגע פאַראינטערעסירונג אין דער גאַנצער פּרעסע. לויט אינפאָרמאַציעס פון דער האַוואַס-אַגענטור, האָט גען. גערינג בעת'ן פרישטיק אין פראַנצויזישען האָטעל אין קראָקאָ אויסגעדריקט זיין וואונש צו שמועסען מיט'ן מיני. לאַוואַל. דאָס בעגעגעניש האָט נישט איבערגעשריטען דעם כאַראַקטער פון אַ האַלב-אָפיציעלען געשפּרעך. גערינג און לאַוואַל, האָבען צום ערשט זיך געטראָפען בעת'ן בעזוכען די בילדער - גאַלעריע פון פּאָטאָצקי'ן. דאָס געשפּרעך איז נאָכדעם קאָנטינואירט געוואָרען אין האָטעל. דעם פּרעמיער גערינג האָט געדינט אַלס איבערזעצער דער דייטשער בעאַמטער שמידט און דעם מינ. לאַוואַל — דער שעף פון קאַבינעט ראָשאַט. גערינג האָט פאַרטרעטען דעם דייטשען שטאַנדפּונקט, וואָס איז שוין בעקאַנט פון היטלער'ס געשפּרעך מיט'ן מינ. סיימאָן און לאָרד אידען. מינ. לאַוואַל דאַגעגען האָט זיך בעמיהט צו איבערצייגען זיין מיטשמועסער, אַז די פראַנצויזישע פּאָליטיק איז נישט געענדערט געוואָרען און זי צילט נאָר אין דער ריכטונג צו אָרגאַניזירען דעם שלום, נישט בעדראָהענדיג דערביי קיינעם.

מינ. לאַוואַל'ס ערשטע ערקלערונג

וועגען זיינע וויזיטען אין פּוילען און ראַטענפערבאַנד

פּאַריז, 20 (ספּ. טעל.)

היינט פאַרמיטאָג איז פון קראָקאָ צוריקגעקומען קיין פּאַריז דער מיניסטער לאַוואַל. אַחוץ די פאָרשטעהער פון דער רעגירונג איז מיניסטער לאַוואַל אָפּגעוואַרט געוואָרען אויפ'ן צפון-וואָקזאַל דורכ'ן פּוילישען אַמבאַסאַדאָר אין פּאַריז, כלאַפּאָווסקי. ביים בעגריסען זיך מיט די אָנוועזענדע, האָט לאַוואַל ערקלערט פאָלגענדעס:

מיין רייזע איז אויסגעפאַלען גלענצענד. אַלס פאָרשטעהער פון פראַנקרייך בין איך האַרציג, אָפּטמאָל פשוט ריהרענד אויפגענומען געוואָרען. איך בין אימשטאַנד צו ערקלערן, אַז אַ דאַנק די אונגעוועהנליך-וויכטיגע געשפּרעכן, וועלכע איך האָב דורכגעפירט, איז די אינטערנאַציאָנאַלע לאַגע בעדייטענד פאַרבעסערט געוואָרן.

צוריקשטעלען אַ מאָנאַרכיע אין גריכענלאַנד

וועגען דעם זאָל ערקלערט ווערען אַ פּלעביסציט

אַטען, 20 (ספּ. טעל.)

גענעראַל מעטאַקסאַס ווי אויך אַנדערע פיהרער פון די רעכטע גריכישע פּאַרטייען ענטוויקלען אַנ'ענערגישע פּראָפּאַגאַנדע לטובת דעם צוריקשטעלען אין גריכענלאַנד די מאָנאַרכיע. אין דער מאָנאַרכיסטישער פּראָפּאַגאַנדע נעמט אויך אַנטייל אַ גרויסער טייל פון דער גריכישער פּרעסע.

צוליב דער געשאַפענער לאַגע איז אויך די רעגירונג גענייגט לטובת אַ מאָנאַרכיע. דאָס איז אָבער די רעגירונג גרייט צו פּראָקלאַמירען אויפ'ן וועג פון אַ פאָלקס-פּלעביסציט. דער פּלעביסציט זאָל טאַקע פאָרקומען באַלד נאָך די פּאַרלאַמענטוואַהלען, וואָס וועלען פאָרקומען דעם 9. יוני ד. י.

די גריכישע צייטונגען זענען מודיע, אַז דער פּרעמיער טסאַלדאַריס און גענעראַל קאָנדאַליס וועלען אָפּהאַלטען איינציגע קאָנפערענצען מיט מאַקסימאָס'ן, דעם שעף פון דער גריכישער דעלעגאַציע אויף דער לעצטער קאָנפערענץ פון דער באַלקאַנישער אַנטאַנט אין בוקאַרעשט. מאַקסימאָס אליין האָט דאָרט בעזוכט די געוועזענע גריכישע קעניגין עליזאַבעט. ערשט נאָך דער בעראַטונג וועט די רעגירונג נעמען שטעלונג צו דעם ענין פון איינשטעלען אַ מאָנאַרכיע אין גריכענלאַנד.

אינטערפּעלאַציע וועגען דער דייטשער „שלום-פּאָליטיק''

אין ענגלישען פּאַרלאַמענט

לאָנדאָן, 20 (ספּ. טעל.)

אויף דער היינטיגער זיצונג פון פּאַרלאַמענט איז אָנגעפרעגט געוואָרען דעם אויסערן-מיניסטער סיימאָן, צי די ענגלישע רעגירונג האָט זיך געווענדעט צי דער דייטשער רעגירונג וועגען פּרעציזירען איהר פּאָליטיק אין דער הינזיכט פון איינהאַלטען דעם שלום און די קאָלעקטיווע זיכערקייט און צי די דייטשען זענען גענויגט צו אָנער קענען דעם מעכאַניזם פון דער פעלקער-ליגע אַלס אַ קערפּערשאַפט, וואָס רעגולירט אַלערליי אינטערנאַציאָנאַלע שוועריגקייטען, וואָס קענען ענטשטעהן.

מינ. סיימאָן האָט אין זיין ענטפער זיך פּאַררופען אויף זיין רעדע און אויף דער רעדע פון פּרעמיער מאַקדאָנאַלד דעם 8. מאַי און ער האָט צוגעגעבען, אַז ער, סיימאָן און אידען זענען בעת די געשפּרעכען אין בערלין (אין מערץ) שטאַרק צוגעשטאַנען, אַז דייטשלאַנד זאָל זיך צוריקקעהרען אין דער פעלקער-ליגע.

צעהנדליגער טויזענטער זל.

צאַהלען מיר אוים טאָג-טעגליך אונזערע גליקליכע שפּילער!

נ. יאַטקאַ,

פּיעטריקאָווער 22

פּיעטריקאָווער 66

נאָוואָמיעסקאַ 1

מיר עמפּפעהלען ווייטער אונזערע גליקליכע לאָסען!

פאַרשרייבען אין ספר הזהב

און פלאַנצען בוימער א. נ. פון מאַרשאַל פּילסודסקי

וואַרשאַ, 20 (יט''א טעלעפאָניש)

אַלע אָפּטיילונגען פון קרן-קימת זענען בעאויפטראָגט געוואָרען צו פאַרשרייבען דעם מאַרשאַל יוזעף פּילסודסקי אין ספר הזהב און צו פלאַנצען בוימער אויפ'ן מאַרשאַלעקס נאָמען.

ווילנע, 20 (יט''א טעלעפאָניש)

דער יודישער זשורנאַליסטען - סינדיקאַט אין ווילנע האָט אַרויסגעשיקט אַ קאָנדאָלענץ-דעפּעשע צו דער אלמנה אַלעקסאַנדראַ פּילסודסקאַ.

היינט עפענט זיך די פעלקער בונד - סעסיע

אויף דער טאָג - אָרדנונג געפינען זיך יודישע פראַגען

גענף, 20 (יט''א טעלעגראַפיש

אויף דער טאָג-אָרדנונג פון דער פעלקער-בונד-סעסיע, וואָס ווערט היינט געעפענט אין גענף, געפינען זיך עטליכע פונקטען, וואָס זענען נוגע יודען, ווי: די דאַנציגער פּעטיציע, בעריכט פון דער מאַנדאַט-קאָמיסיע און וועגען הילף פאַר די דייטשע פּליטים.

3 נייע גרויסע עראָפּלאַנען אין ראַטענפערבאַנד

אויף די נעמען לענין, סטאַלין און גאָרקי

מאָסקווא, 20 (ספּ. טעל.)

דער ראַט פון די פאָלקס-קאָמיסאַרען און דער צ. ק. פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי אין ראַטענפערבאַנד האָט בעשלאָסען אויפ'ן אָרט פון צושמעטערטען גרויסען עראָפּלאַן „מאַקסים גאָרקי'' אויפצובויען 3 נייע עראָפּלאַנען פון דעמזעלבען טיפּ און מיט דערזעלבער טראָג-קראַפט.

די דריי נייע עראָפּלאַנען זאָלען הייסען: „וולאַדימיר לענין'', „יאָסיף סטאַלין'' און „מאַקסים גאָרקי''.

נאָך די וואַהלען אין טשעכאָסלאָוואַקיי

טיילווייזער נצחון פון די טשעכישע פאַשיסטען

פּראָג, 20 (ספּ. טעל.)

די דערווייליגע אָפיציעלע רעזולטאַטען פון די פּאַרלאַמענט-וואַהלען אין טשעכאָסלאָוואַקיי בעווייזען, אַז אין צוזאַמענשטעל פון נייעם פּאַרלאַמענט זענען נישט אַריינגעטרעטען קיין שום וויכטיגע ענדערונגען. די רעגירונגס-פּאַרטייען האָבען, אין תוך גענומען, איינגעהאַלטען זייער צאָהל מאַנדאַטען. עס האָבען נאָר געוואונען די בעזונדערע אָפּאָזיציאָנעלע גרופּירונגען.

די פּאַרטיי פון גענעראַל גיידאַ, וועלכע איז לויט איהר פּאָליטישער איינשטעלונג ענליך צו די איטאַליענישע פאַשיסטען, האָט ביז איצט דערגרייכט נאָר 4 מאַנדאַטען.

די נאַציאָנאַלע פעראייניגונג, וואָס אין איהר שפּיץ שטעהען די בעקאַנטע פּאָליטיקער קראַמאַזש און סטריבּרני, איז פון די וואַהלען אַרויס פאַרשטאַרקט אין פּראָגער וואַהל-קרייז און אין די איבריגע טיילען פון לאַנד איינגעהאַלטען איהר פריהערדיגע צאָהל מאַנדאַטען.

פאַר דער נאַציאָנאַליסטישער דייטשער ליסטע איז, לויט די ביז-איצטיגע בערעכנונגען, געפאַלען העכער 70 פּראָצענט פון אַלע שטימען.

די קאָמוניסטען איז געלונגען איינצוהאַלטען זייער צאָהל מאַנדאַטען.

פּראָג, 20 (ספּ. טעל.)

אין פּראָג גופא שטעלען זיך פאָר די רעזולטאַטען פון די וואַהלען אין פאָלגענדע אָפיציעלע ציפערען:

סך-הכל זענען אָפּגעגעבען געוואָרען 507,210 שטימען (אין 1929 יאָהר 432,097 שטימען), דערפון האָבען די טשעכישע אַגראַריער בעקומען 17,009 שטימען (אין 1929 — 17,519); די טשעכישע סאָציאַל-דעמאָקראַטען 79,773 (אין 1929 68,101), די טשעכישע היטלעריסטען (בענעש'ס פּאַרטיי) 107,200 (אין 1929 — 117,317), די קאָמוניסטען 67,762 (אין 1929 — 50,004), די קאַטוילישע פאָלקס-פּאַרטיי 29,767 (אין 1929 — 24,549); די האַנדווערקער - פּאַרטיי 36,501 (אין 1929 — 21,989); די טשעכישע פאַשיסטען (גען. גיידאַ'ס פּאַרטיי) 4,801 (אין 1929 - קיין איין שטימע נישט); די נאַציאָנאַלע פעראייניגונג (קראַמאַזש-סטריבּרני) 140,107 (אין 1929 - 106,422).

טראַנספּאָרטען קיין ארץ-ישראל ערלעדיגט אַמשנעלסטען דירעקט

Przedborski, Kolner i S-ka Łódź, Sienkiewicza 6

tel. 247 75

די ערטייטלען אומזיסט אַלערליי אינפאָרמאַציעס.

לעצטע דעפּעשען בקיצור

מיט'ן וואַרשאָווער שנעל-צוג איז דער פּרעמיער גערינג צוזאַמען מיט דער גאַנצער דייטשער דעלעגאַציע, וואָס איז געווען אויף דער פּילסודסקי-לויה, צוריקגעקומען קיין בערלין. אויפ'ן שלעזישען וואָקזאַל איז דער פּרעמיער בעגריסט געוואָרען דורכ'ן פּוילישען אַמבאַסאַדאָר ליפּסקי און פּוילישען מיליטער אַטאַשע שימאַנסקי.

די אויסלענדישע זשורנאַליסטען אין וויען האַלטען, אַז די קאָנפערענץ אין רוים איז אָפּגעלעגט געוואָרען אויף אַ לאַנגע צייט, אויב זי איז נישט אויף מעהר פאַר'משפט... נישט פאָרצוקומען.

מינ. לאַוואַל וועט קומען קיין זשענעווע מיטוואָך פריה.

— קיין נעאַפּאָל איז געקומען מיט זיין סוויטע דער קרוינפּרינץ פון העדזשאַס אבדור איבן סאוד. דער איטאַליענישער קרוינפּרינץ הומבערט האָט אַרויסגעגעבען אַ פייערליך פרישטיק פאַר'ן אַראַבישען גאַסט.

— אויף דער שבת-זיצונג פון איטאַליענישען פּאַרלאַמענט ווערט ערוואַרט אַ רעגירונגס-ערקלערונג וועגען דער איטאַליענישער אויסערן-פּאָליטיק.

היינט די לויה פון די קרבנות

פון דער קאַטאַסטראָפע מיט דער לופט-שיף „מאַקסים גאָרקי''

מאָסקוואַ, 20 (ספּ. טעל.)

די קרבנות פון דער קאַטאַסטראָפע מיט דער גרויסער סאָוויעטישער לופט-שיף „מאַקסים גאָרקי'' האָט מען נעכטען פאַרבריענט אין מאָסקווער קרעמאַטאָריום, די לויה וועט פאָרקומען היינט. די לויה וועט האָבען אַנ'אונגעהויער-פייערליכען כאַראַקטער.

מאַרשאַל פּעטען אין וויען

וויען, 20 (ספּ. טעל.)

היינט 7 אינדערפריה איז דאָ אָנגעקומען, אויף זיין דורכרייזע קיין פּאַריז, דער פראַנצויזישער מאַרשאַל פּעטען.

מען טרויערט נאָכן פאָלקס-פיהרער

פּילסודסקי - לויה אין פילם

וואַרשאַ, 20 (טעלעפאָניש)

די גאַנצע בעפעלקערונג אין פּוילען ערוואַרט שוין מיט געוואַלדיגער פאַראינטערעסירונג דעם פילם פון די לויה-פייערליכקייטען פון מאַרשאַל פּילסודסקי. אין פאַרבינדונג דערמיט דערוויסט זיך אייער קאָרעספּאָנדענט, אַז אין אַלגעמיין איז די לויה פון מאַרשאַל פאַראייביגט אויף אַ טאַשמע פון 1200 מעטער לאַנג. דער לויה-פילם ווערט צוגעגרייט אין 50 קאָפּיעס, בכדי מען זאָל דעם פילם קענען זעהן אין פיל שטעט גלייכצייטיג. די טעג זאָל דער פילם פערטיג ווערען.

אַ פּילסודסקי-דענקמאַל אין העל

גדיניע, 20 (טעלעפאָניש)

ביי אַ מאַסען-אַנטייל פון דער בעפעלקערונג איז היינט אין העל געלעגט געוואָרען דער ווינקעלשטיין פון אַ דענקמאַל פאַר'ן מאַרשאַל פּילסודסקי. די גאַס, וואו דער דענקמאַל וועט שטעהן, וועט אָנגערופען ווערען: „דער סקווער פון יוזעף פּילסודסקי''.

פּילסודסקי - אַנדענק אין ראַטענפערבאַנד

מאָסקוואַ, 20 (ספּ. טעל.)

אין אַלע שטעט פון ראַטענפערבאַנד, וואו עס געפינען זיך פּוילישע קאָנסולאַרע פּאָזיציעס, דהיינו: אין לענינגראַד, מינסק, קיעוו און כאַרקאָוו זענען אינם טאָג פון מאַרשאַל פּילסודסקי'ס לויה אָפּגעריכט געוואָרען פייערליכע גאָטעס-דינסטען.

לאדז, 21 מאי 1935

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 21 מאי 1935

מארשאל פילסודסקיס אויסלאנד־פאליטיק

אין דער בעלייכטונג פון „בערלינער טאגעבלאט"

דער „בערלינער טאגעבלאט" ווידמעט זיין לעצטען לייט־ארטיקעל דער פראגע, ווי אזוי האט זיך פארגעשטעלט די אויסלאנד־פאליטיק פון מארשאל פילסודסקי.

צוערשט פרובט די צייטונג נאכאמאל צו געבען א כאראקטעריסטיק פונ'ם מארשאל. זעהר אפט — בעהויפטעט דאס „בערלינער טאגעבלאט" — איז מצד פאליאקען און אויסלענדער געשטעלט געווארען די פראגע אין וואס עס בעשטייט די גרויסקייט פון פילסודסקי'ן. זיינע נאהענטע האבען שטענדיג געוואלט ענטפערען אויף דער דאזיגער פראגע אבער ס'האט זיי געפעהלט דאס ריכטיגע ווארט. דאס איז געווען דערפאר, ווייל אין זיין פערזענליכקייט האבען זיך פעראייניגט צו איין גאנצקייט פערשידענע אייגענשאפטען און טאלענטען. ער איז געווען גלייכצייטיג זעלנער, פאליטיקער און ליטעראט. ער איז געווען איינער פון די בעסטע סטיליסטען, וואס די פוילישע ליטעראטור פערמאגט. ער איז געווען א זעלבסטשטענדיגער פאליטיקער און אנ' אויסגעצייכנטער מיליטער־מאן.

ווען ער איז אין יאהר 1914 ארויסגעטרעטען אויף דער ארענע פון דער וועלט־פאליטיק, איז פאר איהם געשטאנען דער פאקט, אז ס'איז נישטא קיין געאגראפיש אפגעגרעניצט פוילען. ס'איז בלויז דא א מזרח־אייראפע מיט מעהר ווי א טוץ פערשידענע פעלקער, פון וועלכע יעדעס איינציגע פאלק האט זיך זיין אייגענע פערגאנגענהייט און זיין אייגענע געשיכטע. פערהאן צווישען זיי קלענערע און גרעסערע. פוילען געהערט צו די גרעסערע. דערפאר איז פוילען פיל מאל געווען אין דער לאגע צו בעהערשען אנדערע מזרח - אייראפעאישע פעלקער, הגם זי איז נישט געווען אומשטאנד צו שטערען, אז זי זאל אין געוויסע תקופות בעהערשט ווערען דורך אנדערע.

ווען מארשאל פילסודסקי האט ארויסגעמארשירט אין דער שפיץ פון די לעגיאנען האט זיך פאר איהם געשטעלט די פראגע: צי זאל ער אננעהמען דאס שטיק לאנד, וואס מ'וועט איהם געבען, און עס אנרופען „פוילען", אדער צי זאל ער זיך בעת'ן מארש פארשטעלען פאר די אויגען א קלאר בילד, צו וועלכען ער שטרעבט. פילסודסקי האט פון אנהויב אן קלאר און אומצווידייטיג געענטפערט: „מיר ווילען א גרויס פוילען".

ער האט דערמיט אויסגעדריקט, אז ער וועט זיך נישט בעגנוגענען מיט א מינימאלער לעזונג: צו נעהמען בלויז די ריין־פוילישע טיילען מיט ווארשא און קראקא און אפזאגען זיך פון די געביטען מיט א שטארקער פוילישער מינדערהייט, ווי ווילנע און לעמבערג, אזוי ארום האט ער געמוזט אננעהמען די אידעע וועגען אנ'אוניע. אין ערשטער רייה איז געקומען אין בעטראכט אנ'אוניע מיט די ליטווינער און אוקראינער. זיין ציל איז געווען א פויליש־ליטוויש־אוקראינישע אוניע. נאטירליך וואלט די אוניע געווען אונטער דער הערשאפט פון פוילען, דעם גרעסטען און ציוויליזירטסטען פאלק צווישען די דריי פעלקער. ס'וואלט אזוי ארום געווען א פוילען פונ'ם באלטישען ביז צום שווארצען ים.

דער פרוב צו שאפען אנ'אוניע מיט ליטע האט זיך נישט איינגעגעבען גלייך, ווי ס'איז נישט געלונגען די אוניע מיט דער אוקראינע. צו דער אוניע מיט ליטע האט פילסודסקי געשטרעבט ביז צום טויט. ער האט די ליטווינער ליב געהאט. פאר זייער עקשנות האט ער זיי אין יאהר 1920 בעשטראפט און צוגענומען ווילנע. כדי ווילנע אפצורייסען פון ליטע? להיפוך. ער איז ביז צו דער לעצטער מינוט געווען איבערצייגט, אז ווילנע און ליטע בילדען איין גאנצקייט ווי פוילען און ליטע. נאר די עקשנות פונ'ם איצטיגען ליטווישען דור האט געשטערט די נאטירליכע לעזונג. די ליטווינער האבען אין פילסודסקין פערלוירען זייער בעסטען פריינד אין אייראפע.

אויך די אוניע מיט אוקראינע האט זיך נישט איינגעגעבען און דאס אויף א געפעהרליכען אופן. אין יאהר 1920, ווען ער האט געמיינט, אז די באלשעוויקעס זענען שוואך, האט ער געפרובט צוזאמען מיט'ן אטאמאן פעטלורע אפצורייסען אוקראינע און צו שאפען די פויליש־אוקראינישע אוניע. דער חשבון האט זיך ארויסגעוויזען פאר פאלש. די באלשעוויקעס זענען נישט געווען אזוי שוואך. דאס האט געהאט א שטארקע השפעה אויף דער שפעטערדיגער פוילישער מזרח־פאליטיק ביז היינט ערקלערען די באלשעוויקעס: שלום מיט פוילען — ביטע זעהר, צוטרוי צו פוילען — ניין, ווארום מיר געדענקען נאך דאס יאהר 1920; דער מארש קיין קיעוו איז נישט בלויז מיליטעריש, נאר אויך פאליטיש געווען דער איינציגער גרויסער פעהלער.

אין יאהר 1915 האט זיך געענדיגט די היסטארישע תקופה פון איבערבוי פון אייראפע. וואס איינער האט אין דעם יאהר געהאט, קאן ער ווייטער דערהאלטען. וואס איינער האט דעמאלט נישט געהאט, טאר ער אפילו נישט טראכטען צו קריגען אין דער צוקונפט. פוילען איז געווארען א גרויסע מלוכה, אבער קיינער קאן נישט געבען קיין בעפרידיגענדע געאגראפישע בעגרינדונג פארן היינטיגען פוילען. וועגען דער פערווירקליכונג פון אוניע־געדאנק אויף דער היינטיגער פוילישער טעריטאריע קאן נישט זיין קיין רייד, ווייל דער רוב ליטווינער און אוקראינער איז געבליבען אויסער די פוילישע גרעניצען. פון דער צווייטער זייט איז פוילען נישט קיין ריין נאציאנאלע מלוכה, ווייל דרייסיג פראצענט פון דער בעפעלקערונג זענען נישט קיין פאליאקען.

פאר פוילען און פאר דער וועלט האט זיך אוועקגעשטעלט די פראגע: צי זאל פוילען בלייבען ביי די איצטיגע גרעניצען און פרובען מיט דער צייט זיי צו מאכען פאר נאטירליכע גרעניצען, אדער צי זאל פוילען ביי דער נאהענטסטער געלעגענהייט ווייטער געהן און פרובען פערווירקליכען די אוניע־אידעע?

פילסודסקי האט געענטפערט: ביידע צוזאמען. אויפבוי־ארבייט כלפי־פנים, כדי פוילען זאל געווינען לעבענס־קראפט, ווען ס'וועט נויטיג זיין צו בלייבען ביי די היינטיגע גרעניצען. גלייכצייטיג מוז אבער פוילען אבסערווירען די לאגע אין אייראפע, בעזונדערס ביים באלטישען ים, כדי נישט צו פערלירען קיין שום שאנס, וואס קאן פיהרען צו דער פערווירקליכונג פון אוניע־געדאנק, די פערהאנדלונגען מיט די באלטישע מלוכות זענען טאקע געפיהרט געווארען ביז צו זיין טויט.

די אנדערע מלוכות האבען פילסודסקין ווייניג אינטערעסירט. ער איז נישט געווען קיין פריינד פון דייטשלאנד און קיין פיינד, קיין פריינד פון פראנקרייך און קיין פיינד. דעם פראנצויזיש־פוילישען בונד, דעם דייטש־פוילישען נישט־אגרעסיע־פאקט און די אנדערע פאקטען, וואס פוילען האט אפגעשלאסען, האט ער פעטראכט אלס נויטווענדיקייטען, מיט וועמעס הילף ער וועט אין דער נעהנטערע אדער שפעטערער צוקונפט קאנען לעזען די פוילישע אויסלענדיש־פאליטישע פראגען.

פילסודסקי איז געשטארבען נאך איידער ס'איז געמאכט געווארען דער מינדסטער פרוב צו לעזען די אלע פראגען. זיינע נאכפאלגער נעהמען איבער א שווערע ירושה, זיי ווייסען, אז זיי טראגען א גרויסע אחריות, ווייל א געמאכטער פעהלער קאן האבען פאר פוילען שווערערע פאלגען, ווי דאס איז געווענליך ביי אנדערע מלוכות.

דער אביסיניש־איטאליענישער קאנפליקט פערשארפט זיך

דער איטאליעניש־אביסינישער קאנפליקט איז אריין אין א סטאדיום, וואס דראהט יעדע מינוט מיט אנ'אויפרייס. די רעדע וואס מוסאליני האט געהאלטען אין סענאט צושטערט די האפנונג, אז דער קאנפליקט זאל קאנען ערלעדיגט ווערען דורך דער פערמיטלונג פון פרעמדע מלוכות. נאכדעם ווי עס האבען זיך בעוויזען די ידיעות וועגען א פראנצויזיש־ענגלישער אינטערווענץ אין רוים, האט די איטאליענישע פרעסע שארף געגען דעם רעאגירט בעטראכטענדיג דאס אלס אנ'אריינמישונג אין די אינערליכע איטאליענישע ענינים. אזוי אבער ווי די קלאנגען האבען זיך ווייטער געהאלטען, האט מוסאליני, זעהט אויס, געפינען פאר נויטיג צו נעהמען א ווארט אין דער פראגע. מוסאליני האט שוין לאנג אזוי שארף נישט גערעדט. נאכדעם ווי די איטאליענישע פאליטיק האט זיך אין דער לעצטער צייט אריענטירט אויף דער צוזאמענארבייט מיט פראנקרייך און ענגלאנד איז דער אויפגערעגטער טאן פון מוסאליני'ן, וואס איז געווענדעט אויפ'ן אדרעס פון די דאזיגע מלוכות זעהר כאראקטעריסטיש.

אפלייקענדיג ענטשידען די קלאנגען וועגען כלומרשטע דיפלאמאטישע שריט אין רוים, האט מוסאליני צוגעגעבען, אז ביי די איצטיגע בעציהונגען צווישען פראנקרייך, ענגלאנד און איטאליען איז זעהר וואהרשיינליך אז אזעלכע שריט וועלען אויך אין דער צוקונפט נישט אונטערגענומען ווערען. די דאזיגע פארזיכטיגע פארמולע, וואס מוסאליני האט בענוצט בעווייזט, אז ער איז זעהר גוט אינפארמירט געווען וועגען דעם פלאן פון ענגלאנד און פראנקרייך.

עס אונטערליגט נישט קיין ספק, אז דער מאסשטאב, וואס עס האבען אנגענומען די איטאליענישע קריגס־צוגרייטונגען אין מזרח־אפריקא, רופט ארויס א געוויסע בעאונרואיגונג אין פראנקרייך און ענגלאנד. קודם־כל האבען די דאזיגע מלוכות מורא פאר'ן גורל פון זייערע קאלאניעס, אין פאל ווען איטאליען זאל ווייטער אריינדרינגען אין אביסיניען. צווייטענס דאס אפציהען אזעלכע בעדייטענדע איטאליענישע כחות קיין אפריקא רופט ארויס א בעאונרואיגונג צוליב א געוויסער אפשוואכונג פון איטאליען אין פאל פון פערוויקלונגען אין אייראפא. מוסאליני האט זיך איראניש אויסגעדריקט וועגען די „נישט פעראינטערעסירטע עצה־געבער", וועלכע אנערקענענדיג די וויכטיגקייט פון דער איטאליענישער ראלע אין אייראפא, זענען בעאונרואיגט צוליב דער פערשארפונג פון קאנפליקט אין אביסיניען. מוסאליני פערזיכערט זיי, אז דווקא די מעגליכקייט פון איבערראשונגען אין אייראפא, צווינגט איטאליען זיך צו פערזיכערען איהרע קאלאניעס אין אפריקא.

יעדענפאלס איז שוין זיכער, אז נאך מוסאליני'ס רעדע, איז פארהאן א זעהר קליינע וואהרשיינליכקייט פון אנ'ענגליש־פראנצויזישער אינטערווענץ אין רוים. עס איז נאר צו ערווארטען, אז דער ענין וועט בעריהרט ווערען אויף דער איצטיגער סעסיע פון דער פעלקער־ליגע אין זשענעווע. די אביסינישע רעגירונג האט זיך לעצטענס געווענדעט מיט א נייער נאטע צו דער פעלקער־ליגע אין וועלכער זי ווייזט אן אויף דער אגרעסיווער האלטונג מצד איטאליען. אויב דער ראט פון דער פעלקער־ליגע זאל זיך איצט דירעקט פערנעהמען מיט דעם איטאליעניש־אביסינישען קאנפליקט, איז פארהאן א סכנה, אז עס וואלט בעדראהט געווארען דער פראנט, וואס איז געשאפען געווארען אין שטרעזא.

אויב מען זאל גלויבען די מעלדונגען פון „דיילי עקספרעס" האט מוסאליני אפילו געדראהט איבערצורייסען מיט דער פעלקער־ליגע, אויב דער ראט וואלט ביים בעטראכטען דעם אביסיניש־איטאליענישען קאנפליקט „איבערגעטרעטען געוויסע גרעניצען". אבער בכדי אראפצונעהמען די פראגע פון דער טאג־ארדנונג פון דער איצטיגער סעסיע איז נויטיג א וויכטיגער ארגומענט און דאס קען נאר זיין דער פרוב איבערצושיקען צו ערלעדיגען דעם קאנפליקט מיט מעטאדען, וואס זענען פארגעזעהען דורך דעם איטאליעניש־אביסינישען ארביטראזש־אפמאך. לויט'ן דאזיגען אפמאך איז אין פאל פון א סכסוך צווישען ביידע צדדים ווערט ארויסגערוקט דער ערשטער פרוב איהם צו ערלעדיגען דורך געגענזייטיגע דיפלאמאטישע אונטערהאנדלונגען. דער דאזיגער סטאדיום איז שוין אבער אדורך. די אונטערהאנדלונגען, וואס האבען זיך געפיהרט, האבען ווי בעוואוסט, נישט געבראכט קיין שום רעזולטאטען. די נאהענטסטע פראצעדור, וואס איז פארגעזעהען אין ארביטראזש־אפמאך איז — שאפען א פערשטענדיגונגס־קאמיסיע. פריהער האט די איטאליענישע רעגירונג גאנץ אפען סאבאטירט די שאפונג פון אזא קאמיסיע. איצט אבער האט זי אפיציעל געמעלדעט, אז זי האט שוין בעשטימט צוויי פארשטעהער אין דער קאמיסיע. וועגען דעם האט אויך מוסאליני דערמאהנט אין זיין רעדע אין סענאט.

עס דארף נאך אנגעוויזען ווערען, אז דער איטאליענישער פארשטעהער אין לאנדאן, גראנדי האט די טעג בעזוכט סיימאנען, וועלכער האט איהם אויפמערקזאם געמאכט אויף דער בעאונרואיגונג, וואס דער אביסיניש־איטאליענישער קאנפליקט האט ארויסגערופען אין ענגלאנד און ער האט גלייכצייטיג אויסגעדרוקט דעם וואונש, אז די פערשטענדיגונגס־קאמיסיע זאל געשאפען ווערן.

מען דארף אננעהמען, אז נישט קוקענדיג אויף מוסאליני'ס שארפער רעדע, האט סיימאנ'ס ערקלערונג דאך געהאט נישט קיין קליינע ווירקונג און טאקע צוליב דעם האט די איטאליענישע רעגירונג צוגעאיילט דאס בעשטימען איהרע פארשטעהער אין דער קאמיסיע.

דער „אונגעקרוינטער קעניג פון אראביען"

דערהרגעט אין א מאטאציקל־קאטאסטראפע

דאס שטורמישע לעבען פון פולקאווניק לאורענס

די צייטונגען האבען שוין געבראכט די ידיעה, אז דער בעקאנטער פולקאווניק לאורענס איז געשטארבען. דער דאזיגער פולקאווניק, איינער פון די געהיימניספולסטע פערזענליכקייטען פון אונזער צייט, געלעהרטער, דיפלאמאט, אגענט פון דער ענגלישער אינטעלידזשענס סערוויס, וועלכען מען פלעגט אפט רופען דעם „אונגעקרוינטען קעניג פון אראביען" האט געענדיגט זיין לעבען אויף א טראגישען אופן. ער איז געפאלען א קרבן פון א מאטאציקל־קאטאסטראפע.

טאמאס עדווארד לאורענס איז קודם־כל געווען א געלעהרטער אריענטאליסט און אלס אזעלכער האט ער זיך דאקטאריזירט אין 1910 אויפ'ן אוניווערזיטעט אין אקספארד. ער איז געווען א בעדייטענדער קענער פון מזרח און א לענגערע צייט איז ער געווען א מיטארבייטער פון פראפעסאר וועלכען ער האט זעהר פיל מיטגעהאלפען אין זיינע פארשונגען. זיין פענאמענאלער לינגוויסטישער טאלענט האט איהם ערלויבט אין זעהר א קורצער צייט צו בעהערשען כמעט אלע לשונות פון מזרח און זיין פעהיגקייט זיך צוצופאסען צו די עקזאטישטע סביבות זענען אין ענגלאנד אויסערגעווענליך בעוואונדערט געווארען.

עס איז נישט בעוואוסט, וואס עס האט לאורענס'ן בעוואויגען אריינצוטרעטען אין ענגלישען אויסשפיר־דינסט. אפשר דער לוסט צו אוואנטורעס אדער א־שר אמביציע. אבער דער דאזיגער פאקט האט געהאט א דעצידירענדען איינפלוס אויפ'ן גאנצען לעבען פון יונגען דאקטאר.

מען זעהט איהם שפעטער צווישען די צעגליהטע אראבישע זאמדען, אלס מיטגליד פון אנגלישער עקספעדיציע, וועלכע האבענדיג וויסענשאפטליכע אויפגאבען, האט אבער גלייכצייטיג געמאכט קארטאגראפישע אויפנאהמען, ארבייטענדיג אין אנ'ענגען קאנטאקט מיט'ן ענגלישען גענעראל־שטאב, וואס האט שוין דאן בעטראכט אראביען אלס א געביט פון קומענדיגע סטראטעגישע אפעראציעס.

נאכ'ן אויסברוך פון דער וועלט־מלחמה איז לאורענס צוגעטיילט געווארען צו דער ענגלישער אפטיילונג פון געהיימען אויספארשונגס־דינסט אין קאירא. אבער ער איז נישט געבליבען וואוינען אין דער הויפט־שטאט פון עגיפטען. אויף א קעמעל אדער פערד האט ער אדורכגעוואנדערט די געהיימניספולע און פאר אייראפעער נישט צוגענגליכע אראבישע מדבריות, אנגעטון אין א ווייסען בורנוס און אפגעברענט פון דער זון האט ער זיך כמעט נישט אונטערשיידט פון די איינגעבוירענע אין די דאזיגע וויסטעניש. אויפ'ן הויף פון דעמאלדיגען גרויסען שייך הוסיין איז ער געווען אנ'אפטער גאסט און מיט זיינע זיהן פייזאל און אבדאלא איז ער געווען שטארק פערבונדען. לאורענס'ן איז געלונגען מסתמא מיט מאטעריעלע ארגומענטען, וואס זענען געפלאסען דורך דער פערמיטלונג פון דער ענגלישער באנק אריבערצוציהען הוסיינען אויף דער ענגלישער זייט און אקטיוו ארויסצוטרעטען געגען טערקיי. לאורענס אליין איז געווארען א שייך, דאס הייסט אנ'אנפיהרער פון בעוואפענטע באנדעס וואנדער־שבטים און האט זיך געשטעלט אין דער שפיץ פון אויפשטאנד, וואס ער האט ארויסגערופען פון אלע צפון־אראבישע שבטים געגען דער טערקישער הערשאפט.

אלס בעלוינונג האט ער זיי צוגעזאגט צו שאפען א גרויס און אומאפהענגיג אראביען. די ענגלענדער האבען נישט געשפארט קיין מאטעריעלע אונטערשטיצונגען. דורך לאורענס פערמיטלונג איז קיין אראביען געפלאסען ענגליש געווער, אמוניציע, גאלד און אפילו טאנקס און האדמאטען. לאורענס ווארפט זיך איבער פון איין עק מדבר אין דעם אנדערען, שטענדיג איז ער אין וועג, ביי טאג אין געצעלט און ביי נאכט אויפ'ן קעמעל. ער האט די טערקען אנגעטון געוואלדיגע צרות און זיי האבען ענדליך בעשטימט א בעלוינונג פאר זיין קאפ אין דער הויך פון 17,000 פונט שטערלינג.

נאך דער מלחמה האט לאורענס געפאדערט, אז ענגלאנד זאל ערפילען די הבטחה, וואס ער האט געגעבען די אראבער. ווען מען האט זיין פאדערונג נישט נאכגעגעבען, האט ער פון זיך אראפגעריסען די שליפעס און איז ארויסגעטרעטען פון מיליטער. ער האט אויך זיינע אלע מיליטערישע אויסצייכנונגען אפגעשיקט צום ענגלישען קעניג.

אין 1921 איז ער אבער ווידער אריינגעטרעטען אין דינסט פון קאלאניען־מיניסטעריום און דארט האט ער אויסגעארבייט די קאנסטיטוציע פון אנ־אונאפהענגיג אראביען. נאר א דאנק זיינע בעמיהונגען איז פייזאל געווארען דער סולטאן פון איראק און אבדולא דער סולטאן פון עבר־הירדן.

לאורענס אליין איז אבער פערשוואונדען געווארען פון האריזאנט און אייניגע יאהר האט מען פון איהם גארנישט געהערט. דאגעגען האבען זיך אויפ'ן מזרח אפגעשפילט פערשידענע געשעהענישען: דער אויפשטאנד פון די דרוזען און דאס פאלען פון דער פערסישער דינאסטיע, וואס איז געווען פיינדליך געשטימט צו ענגלאנד, ווי אויך [illegible] איבערנעהמען דעם טראן דורך רייזא־כאן א גרויסער פריינד פון די ענגלענדער. אין די רוסישע נאפט־גרובען ווערען אויסגעפיהרט דינאמיט־אטענטאטען, אין מוקדען ברעכט אויס א אויפשטאנד פון די רוסישע ביעלאגווארדיעצעס און דער דאלא־לאמא ענדערט פלוצלינג דעם פראנט אפווענדענדיג זיך פון כינע און דערנעהנטערנדיג זיך צו ענגלאנד. אין די אלע געשעהענישען זעהט

(ווייטער זעה 15־טע זייט)

אין די ערשטע צייטען פון דער פפ"ס

פון מארשאל פילסודסקי'ס ביאגראפיע

אין 1892, אין דעם יאהר ווען פילסודסקי קומט צוריק פון סיביר, קומט פאר אין פאריז א צוזאמענפאהר פון פוילישע עמיגראנטישע סאציאליסטישע גרופען אויפ'ן דאזיגען צוזאמענפאהר ווערט אנגענומען א פראגראם, וואס וועגען אזא האט פילסודסקי געטרוימט נאך אין סיביר.

אנהויב 1893 שטייט שוין פילסודסקי אין פארבינדונג מיט'ן „אויסלענדישען פערבאנד פון די פוילישע סאציאליסטען", וועלכער האט געהאט זיין זיצארט אין לאנדאן.

זומער 1893 קומט פאר די גרינדונג פון דער פוילישער סאציאליסטישער פארטיי (פפ"ס). פון ערשטען טאג, וואס די פארטיי עקזיסטירט, געהערט פילסודסקי צו איהר אנפיהרונג. ער ווערט רעדאקטאר פון דעם אומלעגאלען „ראבאטניק", וועלכער הייבט אן צו דערשיינען אין 1894. גלייכצייטיג ארבייט ער מיט אין דעם לאנדאנער „פשעדשוויט". ער איז אויך אין משך פון 7—6 יאהר דער פאקטישער אנפיהרער פון דער גאנצער אומלעגאלער פ"פ-סישער ארבייט אין לאנד — דער מחבר פון רוב פארטייאישע אויפרופען און ביולעטענען, בעריכטען און עהנליכע. ביז זיין ארעסט אין 1900 שטייט פילסודסקי אין צענטער פון דער גאנצער פוילישער סאציאליסטישער ארבייט.

די היינטיגע פפ"ס ווארפט פאר פילסודסקין, אז ער האט זיך אפגעקעהרט פון זיין פארטיי און זיינע אמאליגע פרינציפען. ווען מען מאכט זיך אבער קלאר, אז אין דעם היינטיגען פילסודסקילאגער געפינען זיך טויזענטער אנגעזעהענע, ווייניגער אנגעזעהענע און דורכשניטליכע טוער און מיטגלידער פון דער אמאליגער פפ"ס — וועט יעדער איינער איינזעהען, אז פילסודסקיס שפעטערדיגע אידעאלאגיע איז אין א געוויסער מאס געווען בלויז א נאטירליכע קאנסעקווענץ פון זיין אמאליגען פפ"סישען נאציאנאליזם.

די פארמלחמהדיגע פפ"ס איז געשטאנען אויפ'ן שטאנדפונקט: פריהער אומאפהענגיגקייט (פאר יעדען פרייז!) און ערשט דאן — סאציאליזם. פאר דער פפ"ס איז לכתחילה געווען אויסגעשלאסען די מעגליכקייט, אז די רוסישע רעוואלוציע זאל זיגען, איידער פוילען וועט דערגרייכען איהר אומאפהענגיגקייט.

הגם סאציאל-עקאנאמיש איז די פוילישע בורזשואזיע געווען זעהר שטארק פעראינטערעסירט אין דערגרייכען די אומאפהענגיקייט, ווייל אן אומאפהענגיגע מלוכה וואלט פאר איהר געעפענט ברייטע פערספעקטיווען פון איהר אייגענער קלאסען-הערשאפט — האט זי אבער מורא געהאט איינצושטעלען אין קאן די עקאנאמישע פאזיציעס, וואס דער אקופאנט האט איהר איבערגעלאזט.

אנדערש איז אבער געווען מיט דער פוילישער אינטעליגענץ. די אויסראטונגס-פאליטיק פון צאריזם נאך דער „פאווסטאניע" האט צום טיפסטען און צום ווייטאגדיקסטען געטראפען די פוילישע אינטעליגענץ. דער פאבריקאנט איז געבליבען ביי זיין פאבריק; דער קאפיטאליסט ביי זיין פערמעגען; דער ארבייטער און דער פויער זענען געבליבען אויף זייערע ארבייטס-פלעצער, די אינטעליגענץ דאגעגען איז געוואָרפען געווארען נישט נאר פאליטיש און קולטורעל. נאר אויך עקאנאמיש. יאהר-יעהרליך פלעגען טויזענטער איינגעוואנדערטע רוסען ארויסשטויסען די פוילישע פראפעסיאנעלע אינטעליגענץ פון איהרע פאזיציעס.

ס'איז דעריבער גאר קיין וואונדער נישט, וואס די אומאפהענגיגקייטס-אידעע האט געהאט איהרע צאהלרייכסטע און פלאמיגסטע אנהענגער גראד צווישען דער פוילישער אינטעליגענץ.

יוזעף פילסודסקי און זיין גאנצער דור מיטגרינדער פון דער פפ"ס שטעלען טאקע מיט זיך פאר קלאסישע רעפרעזענטאנטען פון דער פוילישער אינטעליגענץ, וועלכע האט אויפגעהויבען אן עקשנותדיגען קאמף פאר איהרע פאזיציעס און נאציאנאלע אספיראציעס.

לעבען מענשען, פאר וועלכע דער סאציאליזם און די סאציאלע רעוואלוציע איז געווען דער ציל האבען געהערט צו דער פארטיי און אנגעפיהרט מיט איהר מענשען, פאר וועלכע די נאציאנאלע רעוואלוציע איז געווען דער ציל פון אלע צילען.

פילסודסקי האט זיך אינגאנצען און אויסשליסליך געווידמעט דער נאציאנאלער רעוואלוציע. ער איז געווען א נאציאנאל-רעוואלוציאנער און אזא איז געווען די גאנצע פפ"ס אין יענער צייט.

פילסודסקי איז געקומען צום ארבייטער-קלאס וועהנדיג דעם כוח, וואס וועט די נאציאנאלע רעוואלוציע דורכפיהרען. די פוילישע בורזשואזיע און דער קלער לעבען בשלום מיט'ן אקופאנט און בויגען זייער רוקענס פאר זיין מאכט.

אין זיינע אפטע קארעספאנדענצען אין לאנדאנער „פשעדשוויט" רעדט פילסודסקי מיט פערביטערונג וועגען דער פערקויפטקייט און פחדנות פון פוילישען בירגערטום.

„ווען די רוסיפיקאציע פון לאנד — שרייבט ער דעם 13-טען מאי 1894 — וואלט געווען אפהענגיג פון מיר, וואלט איך באמת דערצו בענוצט אונזערע פריוויליגירטע קלאסען".

„אונזערע פריוויליגירטע קלאסען — שרייבט ער אין א צווייטען ארט — האבען, ווי ס'געשעהט אגב אין דער גאנצער וועלט, אידעאיש באנקראטירט און איינגעזונקען אין זומפ פון עגאאיזם און שוץ פון די „פאזיטיווע" אינטערעסען (לייען: קעשענע אינטערעסען). דאס ערשטע ארט אין פארשריטליכען מארש פון דער מענשהייט פאלט איצט אויס אויף דעם קלאס, וועלכער איז ביז איצט בע'עוולהט — אויפ'ן ארבייטער קלאס"

דעם זעלביגען געדאנק פראפאגירט ער אויך אין „ראבאטניק", וואו ער שרייבט, אז „דער איינציגער כוח, וועלכער איז היינט פערהאן ליגט אין דעם פוילישען ארבייטער קלאס".

און דעם דאזיגען כוח שטרעבט פילסודסקי צו געווינען פאר דעם קאמף פאר פאליטישער אומאפהענגיגקייט פון פוילען.

אבער צונויפטרעפענדיג זיך מיטן' ארבייטער קלאס איז שוין פילסודסקי ממילא אריינגעצויגען געווארען אין זיין אינטערעסען-וועלט, אין דעם קאמף פון די ארבייטער נישט בלויז פאר פאליטישער פרייהייט, נאר אויך פאר זייערע עקאנאמישע אינטערעסען און פאדערונגען.

דורך דער שטרעבונג צו דער נאציאנאלער רעוואלוציע איז יוזעף פילסודסקי געקומען צום ארבייטער קלאס און איז א לאנגער צייט געווען איינער פון די וויכטיגסטע פיהרער פון דעם פוילישען סאציאליזם.

פארוואס ארץ-ישראל מוז איצט האבען נאר גרויסע צאהלען פון יודישע אימיגראנטען

עם פעהלען יודישע ארבייטער פאר רעגירונגס-ארבייט. — די פראגע פון יודישע ארבייטער אין די צוויי פארטען חיפה און יפו. — די געפאהר פון א יודישער ארבייטער-אריסטאקראטיע. — דער יודישער קאפיטאל און די יודישע ארבייט.

רייזע-איינדרוקען

פון הלל ראגאף

די פאלעסטינער רעגירונג איז איינע פון די עטליכע געצעהלטע אין דער גאנצער וועלט, וועלכע האט מעהר איינקונפט ווי אויסגאבען. דאס האט זי צו פערדאנקען די יודען, ווארים דער איינקונפט קומט פון די שטייערען וואס יודען צאהלען. צוויי דריטעל פון געלד וואס ווערט איינגעצאהלט יעדען יאהר קומען פון יודישע קעשענעס, כאטש די צאהל פון די יודען אין לאנד איז ווייניגער ווי איין דריטעל. די פראספעריטי פון די לעצטע עטליכע יאהר האט אריינגעגאסען א שטראם מיט געלד אין דער קאסע פון דער היגער רעגירונג. אין 1931 איז די איינאהמע פון דער רעגירונג געווען צעהן און א האלב מיליאן דאלאר און אין 1934 האט עס בעטראפען 27 און א האלב מיליאן. אין דער רעגירונגס קאסע ליגט איצט א איבערפלוס פון 22 מיליאן דאלאר.

דערפאר איז קיין וואונדער נישט וואס די רעגירונג מאכט איצט פלענער פאר גרויסע ארבייטען. גרויסע אונטערנעהמונגען, פאר דעם אויפבוי פון לאנד. איהר פראגראם פאר דעם קומענדען יאהר שליסט איין דעם אויפבוי פון נייע שאסייען און וועגען, די פערבעסערונג פון די גאסען אין די שטעט און אזוי ווייטער. אויסער דעם מאכט די רעגירונג אונטערנעהמונגען פון א גאנץ אנדער סארט, אונטערנעהמונגען וואס האבען צו טון מיט ענגלאנד'ס אימפעריאליסטישע אינטערעסען. זי געהט בויען אין פאלעסטינע צוויי גרויסע לופטשיף סטאנציעס און פערבינדען פאלעסטינע מיט די גרעניצען פון די ארומיגע לענדער דורך ספעציעלע מיליטערישע וועגען. דאס אלץ וועט קאסטען א סך געלד און דאס אלץ וועט געבען ארבייט צו א סך מענשען.

איצטער בעשעפטיגט די פאלעסטינער רעגירונג א דריי, פיר טויזענט ארבייטער. אין קורצען, ווען מען וועט אנפאנגען דורכצופיהרען דעם נייעם ארבייטס פראגראם, וועט זיך די רעגירונג נויטיגען אין צעהן טויזענט ארבייטער.

די פאלעסטינער רעגירונג ווערט אלזא דער וויכטיגסטער ארבייטס-געבער אין לאנד. וואס פאר א חלק פון דער ארבייט קומט איצטער אן צו די יודען און וואס קענען יודען ערווארטען פון דער רעגירונג אין דער צוקונפט?

מיט יאהרען צוריק, ווען ארבייט אין לאנד איז געווען ווייניג, האבען די יודען אנגעפיהרט א קאמף צו קריגען וואס מעהר רעגירונגס-ארבייט פאר דער רעגירונג האט זיך געלוינט בעסער אנצושטעלען אראבער צוליב דער גוט-בעקאנטער אורזאך, וואס די אראבער האבען זיך בענוגענט מיט קליינע לוינען און וואס די אראבער האט מען געקענט בעהאנדלען ווי מען האט געוואלט. די יודען האבען גע'טענה'ט, אז זיי זענען בערעכטיגט צו רעגירונגס ארבייט, ווייל זיי צאהלען די שטייערן, דאס געלד פאר דער ארבייט, קומט אלזא הויפטזעכליך פון יודישע קעשענעס, נאך פיל אונטערהאנדלונגען און חשבונות, האט די רעגירונג צוגעגעבען, אז די יודען דארפען קריגען א דריטעל פון דער ארבייט (פערבייגעהענדיג דארף בעמערקט ווערען, אז לויט יענע חשבונות פון דער ענגלישער רעגירונג זענען די יודען היינט שוין בערעכטיגט צו א גאנצער העלפט פון דער ארבייט), אבער טראץ דעם וואס די רעגירונג האט אליין צוגעשטימט, אז די יודען דארפען קריגען א דריטעל פון דער ארבייט, זענען אין די רעגירונגס-ארבייט איצט פערהאן נישט מעהר ווי 150 יודען, — 150 צווישען דריי פיר טויזענט.

די אורזאכע איז ווידער אמאל די פראספעריטי די רעגירונג צאהלט צו ווייניג אין פערגלייך מיט די לוינען וואס פריוואטע באלעבאטים צאהלען. עס לוינט זיך נישט צו ארבייטען פאר דער רעגירונג. און כאטש איצט וואלט עס לייכט געווען פאר יודען די ארבייט צו קריגען. טוען זיי עס נישט. די ארבייט פאלט מעהר און מעהר אריין אין די הענט פון אראבער.

אויף דעם באלדיגען מאמענט איז עס פיליכט בעסער פאר די יודען. זיי פערדינען מעהר, אבער פאר דער צוקונפט, פאר דער ארבייטער לאגע אין אלגעמיין, איז עס זעהר שלעכט. די יודען רוקען זיך אליין ארויס פון איינע פון די זיכערסטע און פערמאגענסטע ארבייטס מערק אין לאנד. די ארבייטס פאזיציע, פאר וועלכע די יודען האבען פריהער אזוי ביטער געקעמפט, ווערט איצט פערלאזען פון יודען; איצטער, ווען זיי האבען די בעסטע געלעגענהייט זיך אין איהר אויף שטענדיג צו בעפעסטיגען.

אין פערבינדונג מיט דער פראגע פון רעגירונגס ארבייט, מוז מען אויך בעטראכטען די פראגע פון די פאלעסטינער האפענס, א פראגע וואס וואקסט אין וויכטיגקייט פון טאג צו טאג.

אין די צוויי פאלעסטינער האפענס חיפה און יפו ארבייטען איצט ארום 45 הונדערט ארבייטער. חיפה איז איצט דער גרעסטער און וויכטיגסטער פארט אין דעם געגענט. ער האט שוין איבערגעיאגט ביירוט, דעם פארט פון סיריען, כאטש די בעפעלקערונג פון סיריען איז דריי מאל אזוי די גרויס ווי די בעפעלקערונג פון פאלעסטינע.

דריי פערטעל פון דעם פאלעסטינער אימפארט און עקספארט ליגט אין יודישע הענט. דער יודישער האנדעל האט מיטגעבראכט, אז יאפע און חיפה זאלען ווערען דאס וואס זיי זענען, זיי זאלען אויסוואקסען צו זייער איצטיגער גרויס און וויכטיגקייט. אבער וואס איז מכוח יודישע ארבייטער אין די צוויי פארטען?

אט איז דער ענטפער:

אין חיפה'ר פארט ארבייטען 350 יודען און אין יפו'ער פארט 100 יודען.

די ארבייט אין די פארטען איז א שווערע און די פערדינסטען דארטען זענען נישט אזוי גרויס ווי אין פריוואטע אינדוסטריען. אבער פאר יודען איז עס זעהר וויכטיג, אז יודען זאלען דארטען יא ארבייטען. ערשטענס, שטעהט דארטען פאר א גרויסע צוקונפט. די צוויי פארטען הויבען זיך ערשט אן צו ענטוויקלען. מיט דער צייט וועלען זיי ווערען צווישען די וויכטיגסטע ארבייטס קוואלען אין לאנד. צווייטענס, איז נויטיג פאר יודען צו זיין אין די פארטען צוליב פאליטישע אורזאכען, וועגען וועלכע עס איז נישט דא דער פלאץ צו רעדען.

די הסתדרות האט געטון פערשידענעס איינצוהאלטען די פאזיציע פון יודישע ארבייטער אין די האפענס, אזוי ווי צווישען די היגע יודען איז שווער צו געפינען אזוינע, וועלכע קענען און ווילען ארבייטען אין די האפענס, האט די הסתדרות אריינגעפיהרט יודען פון אנדערע לענדער. אין יאפ'ער פארט ארבייטען איצטער יודען, וואס די הסתדרות האט געבראכט פון סאלאניקי ספעציעל פאר דעם צוועק און אין חיפה'ר פארט ארבייטען עטליכע צעהנדליג יודישע טרעגער פון ווארשע, וועלכע זענען אויך געבראכט געווארען אהער ספעציעל פאר די ארבייט.

פון צייט צו צייט שיקט אויך דער ארבייטער קיבוץ פון חיפה מאנכע פון זיינע מיטגלידער צו טאן ארבייט אין האפען.

דורך דער פראספעריטי שאפט זיך אזא מין לאגע. די יודישע ארבייטער פערנעמען די בעסערע אינדוסטריען, צו וועלכע עס פאדערט זיך מעהר פעהיגקייט, מעהר אינטעליגענץ און ביי וועלכע מען קען מעהר פערדינען, די פראסטערע און שווערערע ארבייט און די ארבייט ביי וועלכע מען צאהלט ווייניגער, ווערט פערנומען פון אראבער.

אויב עס וועט ווייטער אזוי געהען, וועלען די יודישע ארבייטער שאפען א מין ארבייטער אריסטאקראטיע דאס וועט זיין שלעכט פאר'ן לאנד, שלעכט פאר די יודען, שלעכט פאר די אראבער.

וואס איז די לעזונג צום פראבלעם?

עס איז דא איין לעזונג, און דאס איז, אז די פאלעסטינער רעגירונג, אדער בעסער געזאגט, די ענגלישע רעגירונג, זאל ברייטער עפענען די טירען פון פאלעסטינע פאר דער יודישער אימיגראציע. ווען עס וואלטען אין לאנד געווען גענוג יודישע ארבייטער, וואלטען געסטייעט מענשען פאר די פרדסים, פאר רעגירונגס-ארבייט, פאר די האפענס און פאר אלע נייע און אלטע אינדוסטריען.

עס פעהלען איצטער אמווייניגסטענס 20 טויזענט יודישע ארבייטער אין פאלעסטינע, די הסתדרות האט זיך געגרייט צושטעלען דעם צעטעל מיט די ציפערען און מיט די נויטיגע בעווייזען צו דעם האי-קאמישאנער און פאדערען פון איהם צוואנציג טויזענט סערטיפיקאטען פאר די נאהענסטע זעקס מאנאטען. אבער פון די פריהערדיגע ערפאהרונגען ווייס מען, אז די צאהל וועט נישט אזוי לייכט בעוויליגט ווערען.

עקאנאמיקער האבען אויסגערעכענט, אז ווי פאלעסטינע שטעהט היינט, מיט איהר לאנדווירטשאפט און מיט איהרע אינדוסטריען, קען זי גלייך אריינעהמען, און פערדייען נאך 100 טויזענט יודען. דער יודישער דארף פראדוצירט היינט גענוג צו ערנעהרען הונדערט טויזענט יודען. אין דער ווירקליכקייט אבער געפינען זיך אויפ'ן לאנד נישט מעהר ווי 70 טויזענט יודען. עס האבען אלזא אהין לייכט געקענט אריינקומען נאך דרייסיג טויזענט יודישע נפשות.

א גרעסערע אימיגראציע — דאס איז די שטרעבונג פון דער יודישער פאלעסטינע. פאריגען יאהר זענען אין לאנד אריינגעפאהרען אנ'ערך פון פופציג טויזענט נייע יודישע אימיגראנטען (דער אפיציעלער רעגירונגס ציפער איז איבער 42 טויזענט). געוויס איז די צאהל גרויס אין פערגלייך מיט דער אימיגראציע פון די פריהערדיגע יאהרען. און געוויס איז זי גרויס אין פערגלייך מיט דער יודישער אימיגראציע אין אנדערע לענדער פון דער וועלט. אבער פאלעסטינע קען אריינעהמען מעהר און מעהר, נאך און נאך, און זי פאדערט. אז מען זאל איהר אין דעם נישט שטערען.

די מיינונג פון די יודישע פארשטעהער אין פאלעסטינע איז, אז די אימיגראציע וועט אנהאלטען און וועט שטייגען פאר א לאנגע, לאנגע צייט. מען רעדט פון א האלבען מיליאן יודען אין גאר א קורצער צייט. עס זענען פערהאן אפטימיסטען, וואס רעדען וועגען א תל אביב מיט א מיליאן יודען אין א צעהנדליג יאהר ארום. איינער האט געלאזען זיין פאנטאזיע אזוי ווייט אוועקוואנדערען, אז ער האט צו מיר געזאגט: „איך זעה נישט איין פארוואס תל אביב זאל מיט דער צייט נישט אויסוואקסען צו דערזעלבער גרויס ווי ניו-יארק".

פאלעסטינע בויט זיך מיט איהר אייגענעם קאפיטאל. די יודען ברענגען אהער אי מענשען, אי געלד. אין די לעצטע דריי יאהר אליין, האבען יודען אריינגעלעגט הונדערט מיליאן דאלאר (20 מיליאן פונט) אין פאלעסטינער אינדוסטריען און לאנדווירטשאפט. דער אויפבוי פון לאנד איז נישט פערבונדען מיט חובות, דאס ווערט נישט געמאכט אויף בארג. די יודען בויען פאלעסטינע מיט זייערע כוחות און אויך מיט זייערע געלד. אלץ וואס זיי לייגען אריין אין פאלעסטינע, בלייבט און וועט בלייבען אין לאנד.

ענגלאנד'ס תירוץ, אז מען דארף זיין „פארזיכטיג מיט אימיגראציע", ווייל דער וואוקס און די ענטוויקלונג פון לאנד קען זיך מיט אמאל אפשטעלען, איז דערפאר נישט בעגרינדעט. אלע אויסזיכטען זענען פערקעהרט, אויף א ווייטערען וואוקס. אויף ווייטערע ענטוויקלונגען פאר א לאנגע, לאנגע צייט. אויב ענגלאנד שטערט די יודישע אימיגראציע, איז עס נישט צוליב עקאנאמישע אורזאכען. איהרע מאטיווען זענען גאנץ אנדערע.

Dr
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעמהט אן אין הויט- און ווענערישע
קראנקהייטען. מענער-שוועכע
פון 8—11 בייטאג און פון 4—9 אווענד

קינא-טעאטער
„MIRAZ"
11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16
היינט און פאלג. טעג
JOSE MOJICA
אין דעם מייסטערווערק
און פרעכטיגען פילם א.ג.
דאס ליד
פון א קאזאק
אויסערן פראגראם:
וואכען-איבערזיכטען פון פאט.
אנהויב 4 א 6 זייגער נאכמיטאג
שבת און זונטאג 12 א זייגער

האַנדווערקעריי און האַנדעל

אויף דער וואָך

צי וועלען נאָך זיי'ן יודישע בעאַמטע אין דער לאָדזער האַנדווערקער-קאַמער ?

די גאנצע יודישע געזעלשאַפט אין לאָדז גערענקט נאָך זעהר גוט דעם אַלאַרם, וואָס די יודישע האַנדווערקער האָבען בשעתו געמאַכט אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן בעזייטיגען די יודישע בעאַמטע פון דער האַנדווערקער-קאַמער אין לאָדז.

מיר געדענקען אויך די גרויסע פּראָטעסטען וואָס אַלע דריי יודישע צענטראַלעס האָבען אָנגענומען געגען דעם, מיר געדענקען דעם גרויסען מיטינג וואָס די האַנדווערקער עקספּאָזיטור האָט גערופען מיט דעם אַנטייל פון אַלע פּאָליטישע ריכטונגען אין שטאָט-ראַט, קהלה, די אָנגענומענע רעזאָלוציעס, האָבען דורכאויס פערלאַנגט צוריק צושטעלען די אַרבייט אין האַנדווערקער קאַמער ווי זי איז געווען ביז דאַן. מיר געדענקען אויך די זיצונג אין דער לאָדזער האַנדווערקער קאַמער, וואָס איז פאָרגעקומען מיט'ן אַנטייל פון די פאַרשטעהער פון פערבאַנד פון די האַנדווערקער קאַמערען אין פּוילען די ה"ה פּרעזעס סנאַפּטשינסקי, וויצע-פּרעזעס גלאַצער און דיר. שיקאַרסקי און ווייסען גאַנץ גוט אַז זי איז פערענדיגט געוואָרען מיט דעם, אַז גלייך נאָכדעם ווי דער ניי געוועהלטער דירעקטאָר דעפּ. דאָבאַש, וועט איבערנעהמען דעם אַמט אין דער לאָדזער קאַמער וועט אַלס דערלעדיגט ווערען צום גונסטען פאַר די יודישע האַנדווערקער.

וואָס זעהען מיר אָבער ? פון וועהלען דעם דירעקטאָר ביז צום בעשטעטיגען איז אוועק 3 חדשים, דער דירעקטאָר האָט איבערגענומען דעם אַמט אין צווייטען העלפט אַפּריל ד. י. אָבער דער ענין האָט זיך נישט גערירט פון אָרט. קיינער רעדט קיין וואָרט נישט, מען וואַרט.

אויף וואָס ?

צי וואַרטען טאַקע די יודישע ראַטמענער אַז דער צווייטער צד וועט אויפהויבען די פראַגען פון יענער זיצונג ווען עס איז געמאַכט געוואָרען שלום, צי וואַרטען טאַקע די יודישע ראַטמענער אויף דעם אַז דער צווייטער צד וועט אַליין פון זיך קומען און אָננעמען יודישע בעאַמטע ?

ניין אויף דעם דאַרפען די יודישע ראַטמענער נישט וואַרטען, די יודישע ראַטמענער דאַרפען וואָס שנעלער אויפהייבען דאָרט די פראַגען וועלכע זענען דאָ בעריהרט געוואָרען און זענען פאַר קיינעם נישט פרעמד, ווייל מיט יענעם צוזאָג איז שלום געמאַכט געוואָרען און אַלע יודישע ראַטמענער האָבען געשטימט פאַר ה' דאָבאַש.

זאָלען די יודישע ראַטמענער נישט פערגעסען אַז זי איז שולדיג די יודישע געזעלשאַפט א ענטפער !

אב.

די לאָדזער האַנדעלס-קאַמער ווענען דער פליכט צו פיהרען ביכער

שטייער-סטאַוקעס אויפ'ן יאָהר 1934 און 1935

די וואָך איז אין צענטראַלען קליינהענדלער-פעראיין, פּאָמאָרסקאַ 15 אויף די וועכענטליכע פערזאַמלונגען, אויפגעקלערט געוואָרען, אַז די שטייער-סטאַווקע פאַר'ן האַנדעל איז 1 פּראָצענט (ביכער: 0,75 פּראָצענט — דעטייל, א האַלב פּראָצ. הורט) פאַר'ן אינדוסטריע: 1 דריי פערטעל פּראָצ. פאַר'ן יאָהר 1934 1 אַ האַלב פּראָצ. פאַר'ן יאָהר 1935, דעריבער דאַרף מען לייגען גרויס אַכט אויף די שטייער-צעטלען, וועלכע די שטייער-אַמטען שיקען יעצט פונאַנדער.

ס'איז אויך אויפגעקלערט געוואָרען דאָס די האַנדעלס-קאַמערען טרעטען אַרויס צום פינאַנץ-מיניסטעריום מיט אַ פּראָיעקט צוגעבען שטייער-הנחות אויך אַזעלכע, וועלכע פיהרען נישט מעהר קיין אונטערנעהמונג, אַזוי אָבער ווי דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום האַלט, אַז פון הנחות, דאַרפען נאָר געניסען אונטערנעהמונגען, וועלכע האָבען די שטייערן נישט געצאָהלט, נישט צוליב בייזוויליגקייט, פּראָפּאָנירט די האַנדעלס-קאַמער אַז אין יעדען פאַל זאָל דאָס זיין אָפּהענגיג פון א אינדיווידועלע אָפּיניע מיט דער בעטייליגונג פון בירגער-עלעמענט ד. ה. אַז אַ ספּעציעלע קאָמיסיע אָדער די שוין עקזיסטירענדע שטייער-קאָמיסיע ביי דער האַנדעלס-קאַמער וועט אין יעדען פאַל אַרויסזאָגען די מיינונג צו זענען די שטייערען נישט בעצאָהלט געוואָרען, צוליב בייזוויליגקייט, אָדער זענען געווען אַנדערע סיבות ווי אַ שלעכטע קאָניונקטור, פּעראַרימערונג א.א.וו.

ס'איז אויך אַרומגערעדט געוואָרען די פראַגע האַנדעלס-ביכער. דאָס פינאַנץ-מיניסטעריום האָט לעצטענס, פונאַנדערגעשיקט וועגען דעם, אַ פּראָיעקט, וועלכען די לאָדזער — האַנדעלס קאַמער האָט זיך אַרויסגעזאָגט, אַז אַלע האַנדעלס-אונטערנעהמונגען פון 2. קאַטעגאָריע זאָלען מוזען פיהרען ביכער אונאָפּהענגיג פון דער הויך פון אָפּגעשאַצטען אומזאַץ-שטייער, אויב זייער ווידער - פערקויף טראָגט אַלס מינימום 20 פּראָצענט פון אַלגעמיינעם אומזאַץ. גלייכצייטיג האָט זי זיך אַרויסגעזאָגט געגען דעם אַז מאַנופאַקטור-אונטערנעהמונגען פון קליינעם פערקויף זאָלען דאַרפען פיהרען ביכער, דאַגעגען האָט זי זיך אַרויסגעזאָגט פאַר'ן חוב פון פיהרען ביכער נישט אָמבעלאַנג פון דער קאַטעגאָריע פּאַטענט אויב דער אומזאַץ שטייגט איבער 100.000 ג. אין די האַנדעלס-קאַמערען איז יעצט ווידער אַקטועל געוואָרען די פראַגע וועגען ריטשאַלט אויף די ווייטערע יאָהרען, דערביי ווערען געגומען אין בעטראַכט פערשידענע קאָנצעפּציעס ווי פערבונדען דעם ריטשאַלט מיט פערשידענאַרטיגע פּאַטענטען א. א.

וואָס זאָגט דער אַרט. 59 פון שטראָף-קאָדעקס

ווענען אויסצאָהלען דאָס געהאַלט די אַרבייטער

צוליב די אָפטע פאַלען פון בעשטראָפען אונטערנעהמער פאַרן נישט פּינקטליכען אויסצאָהלען דאָס געהאַלט זייערע אַרבייטער און אָנגעשטעלטע, ברענגען מיר דאָ דעם אינהאַלט פון אַרט. 59 פון שטראָף-קאָדעקס, וועלכע בעשיצט די פענסיעס פון די אַרבייטער און אָנגעשטעלטע, אין דעם אַרטיקעל ווערט געזאָגט:

ווער, צוליב בייזוויליגקייט, אָדער צוליב פערנאַכלעסיגען זיינע פליכטען, — האַלט אויף מיט'ן צאָהלען די פענסיע פאַר זיינע אַרבייטער, אינגאַנצען אָדער א טייל פון דער פענסיע, אָדער אויף אַנ'אומגעזעצליכען אופן פערקלענערט ער די פענסיע, אָדער ער צווינגט דעם אַרבייטער צו נעהמען דעם לוין פאַר זיין אַרבייט נישט מיט מזומן, נאָר אויף אַנ'אַנדערען אופן — דער אונטערליגט אַרעסט ביז 2 מאָנאַטען אָדער ביז 3000 זל. געלד-שטראָף.

פון דעם דאָזיגען אַרטיקעל איז צו זעהען, אַז:

1) ווען מען האַלט אויף מיטן צאָהלען די פענסיע, מען צאָהלט נישט פּינקטליך צום טערמין, קאָן דער אַרבייטער אָדער אָנגעשטעלטער אַריינטראָגען אַנ'אָנקלאַגע צום אַרבייטס-געריכט און עס דראָהט אַרעסט.

2) ווען מען רעדוצירט די פענסיע נישט לויט'ן געזעץ, געזעצליך הייסט ווען מען קינדיגט דעם אָנגעשטעלטען אָדער אַרבייטער מיט א געהעריגען טערמין, און מען מעלדעט, אַז פון רעמאָלט אָן קאָן מען צוריק אָנגענומען ווערען צו דער אַרבייט, אויף נייע בעדינגונגען. מען טאָר נישט קומען צום אַרבייטער און איהם זאָגען, אַז פון היינט אָן וועט מען די פענסיע צאָהלען ווייניגער. דאָס איז אומגעזעצליך.

3) אַנ'אַרבייטער מוז מען צאָהלען די פענסיע נאָר מיט מזומן. אויב מען צאָהלט איהם מיט וועקסלען, אָדער מיט סחורה, צי מיט פּראָדוקטען, איז מען אונטערגעוואָרפען די שטראָף פון אַרט. 59.

צי וועלען אויך אָנגעווענדעט ווערן די הנחות

אויף פערלעגענע קאָמונאַלע שטייערען און אָפּצאָהלען פון די סאָציאַלע פערזיכערונגס-אַנשטאַלטען

צווישען אַלע צאָהלער איז זעהר אַקטועל די פראַגע, צי אויף פערלעגענע קאָמונאַלע שטייערען און פערלעגענע אין די פערזיכערונגס-אַנשטאַלטען (אובעזפּיעטשאַלנעס) וועלען אויך אָנגעווענדעט ווערען דיזעלבע הנחות, וועלכע זענען לעצטענס אָנגעווענדעט געוואָרען בנוגע די מלוכה'שע שטייערען.

ווי ס'זעהט אויס ווערט דער ענין שוין איצט ערלעדיגט.

מיר בעזיצען שוין דעם אינהאַלט פון דער פעראָרדנונג פון אינערן-מיניסטער וועגען פאַלגענדע קאָמונאַלע שטייערען; (וועג-שטייער (דראָגאָווי), אינוועסטיציע-שטייער, לאָקאַל-שטייער פון די קליינע שטעטלעך, מיליטער-שטייער און שטייער פון הייזער און פּלעצער.

די הנחות, וועלכע ווערען געגעבען אויף די דאָזיגע שולדיגע קאָמונאַלע שטייערען זענען גענוי דיזעלבע, ווי די, וועלכע זענען געגעבען געוואָרען ביי די מלוכה'שע שטייערען. אַ טייל ווערען אַנולירט, אַ טייל ווערען פּראָלאָנגירט מיט באָניפיקאַציעס.

ס'איז שוין אויך אויסגעאַרבייט געוואָרען א פעראָרדנונג וועגען אויסצאָהלען די פערלעגענע חובות פאַר קראַנקען-קאַסע, זופּ א. ד. גל.

ווי מען פערזיכערט זאָל די דאָזיגע פעראָרדנונג שוין אינגיכען פערעפענטליכט ווערען אין „דזשעניק אוסטאַוו", זי איז אינגאַנצען עהנליך צו דער אַמנעסטיע מיט באָניפיקאַציעס פון די מלוכה'שע שטייערען.

ביז דעם 1 יוני דאַרף מען צאָהלען די לויפענדע שטייערן

אויב מ'וויל געניסען פון די לעצטע שטייער-הנחות

מיר מאַכען אויפמערקזאַם, אַז אַלע שטייער-אַמטען זענען דורכ'ן פינאַנץ-מיניסטעריום בעאויפטראַגט געוואָרען צו ערטיילען אַלע שטייער-צאָהלער אינפאָרמאַציעס וועגען דער שטייער-אַמנעסטיע און מאָראַטאָריום אויף מלוכה'שע שטייערען.

בעזונדערס איז וויכטיג פאַר די שטייער-צאָהלער, אַז זיי זאָלען זיך דערוויסען אין די שטייער-אַמטען וויפיל זיי דאַרפען בעצאָהלען ביז'ן 1. יוני, כדי זיי זאָלען קענען געניסען פון די גרויסע הנחות.

ווי בעקאַנט וועט נאָר דער קענען געניסען פון די הנחות, וועלכער וועט ביז'ן 1. יוני האָבען בעצאָהלט די שטייערען, אויף וועלכע זיי זענען אָפּגעשאַצט געוואָרען פון 1. יוני 1934 ביז'ן 1. יוני 1935, ווער ס'וועט ביז דעם דאָזיגען טערמין די שטייערען פאַר'ן לעצטען יאָהר נישט האָבען בעצאָהלט וועלען שוין ענטגילטיג נישט קענען געניסען פון די שטייער-הנחות.

ווענען אָפּצאָהלען פאַר אויס-שטרייכען זיך פון האַנדעלס-רעגיסטער

ווי מען אינפאָרמירט אונז פון אַ העכסט בעגלויבטער קוועלע האָט דאָס יוסטיץ-מיניסטעריום מסכים געווען צו דער פאָדערונג פון די האַנדעלס קאַמערען, אַז אַלע סוחרים און פאַבריקאַנטען, וועלכע זענען לויט'ן געזעץ [illegible] פון זיין רעגיסטרירט אין האַנדעלס-רעגיסטער זאָל ביים אויסשטרייכען זיך, נישט דאַרפען בעצאָהלען קיין שום אָפּצאָהלען.

די דאָזיגע פעראָרדנונג פון יוסטיץ-מיניסטעריום זאָל שוין ערשיינען אין גיכען אין „דזשענניק אוסטאַוו".

אַזוי אַרום וואָלט ערלעדיגט געוואָרען יענ'ענין וועגען וועלכען די ווירטשאַפטליכע אינסטיטוציעס בעמיהען זיך, שוין זייט עטליכע חדשים און וועלכער האָט אַ וויכטיגע בעדייטונג פאַר פיל סוחרים און פאַבריקאַנטען.

וועלכע סוחרים געניסען נישט פון דער לעצטער שטייער-אַמנעסטיע ?

פון דער לעצטער שטייער אַמנעסטיע געניסען נישט. לויט דער פעראָרדנונג עטליכע קאַטעגאָריעס שטייער צאָהלער.

די סוחרים, וואָס האָבען [illegible] שטייער-פּאַטענטען אין יאָהר 1932 געניסען יא פון דער שטייער אַמנעסטיע און פון מאָראַטאָריום ווייל זיי האָט מען געשאַצט שטייערען אין יאָהר 1933.

דאַגעגען די סוחרים וואָס האָבען אין יאָהר 1932 אינגאַנצען נישט געהאַט קיין פּאַטענטען געניסען שוין נישט פון דער שטייער-אַמנעסטיע בנוגע דעם אומזאַץ-שטייער, ווייל מ'האָט זיי אין יאָהר 1933 נישט געשאַצט. בכלל געניסען נישט פון דער שטייער-אַמנעסטיע די וואָס מ'האָט זיי נישט געשאַצט קיין שטייערען פון נאָכ'ן 1. אַפּריל 1933.

פאַרוואָס פאַלט דאָס מאַלער-פאַך ?

אויף דער דאָזיגער טעמע האָט שוין נישט איינער געזאָגט זיין מיינונג.

קיינער האָט אָבער נאָך נישט פערענטפערט.

עלטערע פאַכמענער זאָגען, אַז דער קריזיס נעהמט זיך צוליב דער היינטיגער מעכאַניזירטער מאַלעריי. מען דאַרף זיך צוריק אומקעהרען, זאָגען זיי, צום אַמאָליגען סטיל; דאָס היינטיגע מאַלעריי איז אַנ'אַרבייט, צו וועלכער יעדער „פאַרטאַטש" קען זיך נעמען: ער כלאַפּעט אויס די ווענט, א שפּריצער מאַכט דאָס מוסטער און ער איז אַ גאַנצער מייסטער.

אַנדערע זאָגען, אַז די היינטיגע עקאָנאָמישע בעדינגונגען האָבען אַ סך גורם געווען צום קריזיס אין דער מאַלעריי: אַמאָליגע צייטען, ביי בעסערע בעדינגונגען, ווען מענשען האָבען פערדינט, האָט מען די צימערען געהייסען אויסמאָלען ווי אַמשענסטען; מען האָט געמאָלט סופיטען, צו וועלכע מען האָט געקליבען דווקא די בעסטע פאַכמענער און דער עיקר — עס האָט נישט געשפּילט די ראָלע די פּאָר גילדען צו בעצאָהלען א גוטען פאַכמאַן, עס איז געווען געלד.

אַנדערש איז היינט, היינט קען נישט קיינער צאָהלען פאַר גוטע אַרבייט: די גרעסטע טייל בעפעלקערונג איז פעראָרימט.

אונזערע היימישע מאַלער קלאָגען זיך אויך אויף די געזעלען-פּאָליטיק, וועלכע האָבען מיט זייערע אָפטע שטרייקען צוגעהאָלפען צום אונטערגאַנג פון יודישען מאַלער-מייסטער, צוליב וואָס זעהר אַ סך אינזשינירען און אַנדערע אַרבייטס-געבער מיידען אויס יודישע בעל-מלאכות צו געבען אַרבייט.

עס זענען פערהאַן אַזעלכע, וואָס זאָגען גאָר, אַז דאָס מאַלער-פאַך פאַלט נישט ווייל עס ליגט שוין.

עס ליגט און בעט הילף, ראַטעוועט ! ראַטעוועט, איז דערוויל דער וועה-געשריי פון טויזענטער בעלי-מלאכות.

מיר מוזען צוגעבען, אַז צו דעם אַלעם האָבען מיר אַליין מיט אונזערע אייגענע הענט צוגעפיהרט, עס איז נישטאָ ביי אונז קיין אָרדנונג, יעדער קוקט פאַר זיך, נישטאָ דער צוטרוי איינער צום אַנדערען. מיר זענען נישט אָרגאַניזירט ווי געהעריג. די עקזיסטירענדיגע אָרגאַניזאַציעס זענען דורכגעפוילט דורך און דורך. מען טראַכט נישט מעהר, נאָר ווי אַזוי צו כאַפּען א בענקעל. גערעכט זענען אויך יענע וואָס זאָגען, אַז אונזערע האַנדווערקער-פאָרשטעהער האָבען פערנאַכלעסיגט זייערע אָנגעטרויטע אַרבייט, זיי האָבען בכלל נישט אָנגענומען די מינדעסטע שריט אויסצובעסערען דאָס פאַך און צו ברענגען צו אַ מאַטעריעלען וואוילשטאַנד.

עס זענען אָבער נישט גערעכט יענע, וואָס זאָגען, אַז עס איז שוין קיין הילף נישטאָ דערצו.

מען קען נאָך דאָס אַלץ פערריכטען. נאטירלעך, נישט אין אַזאַ אָרגאַניזאַציאָנעלען צושטאַנד ווי מיר געפינען זיך היינט. דער ערשטער שריט אונזערער דאַרף זיין אָרגאַניזאַציע; געזונטע אָרגאַניזאַציע. דאָס איז קודם כל, ווען מיר דאָס דערגרייכען, וועלען מיר קענען צו אַלעם צוקומען.

זאָלען מיר זיך פערקוקען אויף אונזערע פאַך-קאָלעגען פון אַנדערע לענדער און זאָלען מיר לערנען פון זיי.

נעמען מיר צום ביישפּיל אַזאַ קליין לאַנד ווי עסטרייך: דאָס דאָזיגע לאַנד איז דאָס אָרעמסטע כמעט פון אַלע לענדער אין אייראָפּע און דאָך — וואָס פאַרא מוסטערהאַפטע אָרדנונג עס הערשט אין זייער אָרגאַניזאַציאָנעלען לעבען. וואָס פאַראַ דיסציפּלין, ווי נאָרמאַל אַלץ קלאַפּט, אַז עס איז כדאי זיך אַראָפּצונעמען אַ מוסטער פון זיי.

דאָרט, זענען אָנגענומענע בעשלוסען, א געזעץ, אַ מלוכה-געזעץ, וועלכער ווערט אַדורכגעפיהרט אין לעבען אויף גאַנצע הונדערט פּראָצענט.

זייער פּרייז אויף אַרבייט איז בעשטעטיגט דורך דער רעגירונג, אויב איינער נעמט אָן אַרבייט אונטער דעם דאָזיגען פּרייז, ווערט ער בעשטראָפט דורך דעם געריכט, איז אַ מאַלער נישט קיין דיפּלאָמירטער מייסטער, וועט ער קיין אַרבייט נישט בעקומען. אויב עס טרעפט אַזאַ פאַל, ווערט דער אַרבייטס-געבער פּונקט אַזוי בעשטראָפט ווי דער אַרבייטס-נעמער.

אַ לאַקירער וועט נישט אָננעמען קיין שטובען-אַרבייט און פערקעהרט. דעסגלייכען וועט א שטובען-מאַלער נישט אָננעמען צו מאָלען שילדען.

עס איז נישט דערלויבט קיין מוירער אָנצונעמען אַזאַ אַרבייט וואָס עס געהער צו מאַלעריי און אַז. וו.

דאָס אַלץ איז געשאַפען געוואָרען א דאַנק זייער געזונטער אָרגאַניזאַציע. ווילען מיר צו עפּעס דערגרייכען, מוזען מיר שאַפען איין גרויסען פעראייניגטען כוח.

מיט א געזונטען אָרגאַניזאַציאָנעלען כוח וועט מען זיך רעכענען און אונזערע בעשלוסען וועלען קענען ווערען געזעצען, וואָס וועלען ווערן אַדורכגעפיהרט אין לעבען.

מיר טאָרען נישט דעם דאָזיגען ענין גרינגשעצליך בעהאַנדלען, מען מוז זיך ראַטעווען פון אַנ'אונטערגאַנג.

פ. העסל.

דאס לאדזער לעבן

נייער פאלקסבלאט

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג 21 יח אייר תרצה

מאי

זון-אויפגאנג 3.33

זון-אונטערגאנג 7.33

די לאדזער גאסען ווערען בעלויכטען

נייע 356 עלעקטרישע לאמפען

(א) ווי מיר דערוויסען זיך, האט די שטאטישע פערוואלטונג צוזאמען מיט דער דירעקציע פון לאדזער עלעקטראווניע אויסגעארבייט א פלאן פון בעלויכטען די גאסען פון אונזער שטאט, און קודם כל בעלויכטען די פארשטאט.

לויט דעם דאזיגען פלאן, וועלכער זאל באלד פערווירקליכט ווערען, וועלען 39 גאסען בעקומען 226 לאמפען.

א חוץ דעם זאלען בעקומען עלעקטרישע בעלייכטונג די שרודמיעסקא ביז לעשנא; די אגראדאווא ביז פעטריקאווער 130 נייע לאמפען צו 500 וואט.

אין דער פארשטאט וועלען בעלויכטען ווערען די גאסען: טרענקנער גאס, מאלאפאלסקא, מוכאר־סקא, ספאצעראווא, מאסטאווא, אטיליע, בראצקא, הארצערסקא, נאוואפאלסקא, פאנראניטשנא, אנטא־ניעווסקא, טאמאשאווסקא, גראניטשנא, באלאווא, נאווי־שוויאט, דעאטימיליטעראצקא, פשיפישעווסקי, אפמאן, באהאמאליז־גאס, קארפאצקא, קאטאוויצקא, אבוואדאווא, פשעכאדניא, וויעניאווסקי, נאווי־סאדי, זשעשאווסקא, פאלסקא, קראנצאווא, שיעוואצא־גאס, דלוגאשא, שלוסארסקא, גאס פון הייליגען יאן, וולא דימיערסקא, אקשעי, מורזא, וושעשניענסקא, טאוואראווא, בזשעזינסקא ביז צו דער שטאט.

פון דעם איז צו זעהן, אז א ספעציעלען אכט האט מען געלעגט אויף די גאסען פון באלוט, וויד־זעוו, כאיני, ראקיצי און קאראלעוו.

א חוץ דעם וועלען בעקומען גאז־בעלייכטונג 12 נייע גאסען. אויף 8 גאסען וועט די גאז־בעלייכטונג וועלכע איז שוין דארט אינסטאלירט, פערשטארקט ווערען.

גאז־בעלויכטונג וועלען בעקומען פאלגענדע גא־סען: פשענדרעזעלניאנא פון נאפיורקאווסקא ביז צו די פערבויאונגען; לענטשיצקא פון דער פראפעסיא־נעלער שולע ביז צו די פערבויאונגען; שיעדלעצקא ביז צום סוף. שיעמיראצקא, כעלמאנסקא, לובעלסקא ווארשאווסקא, ראדאמסקא, נאווא פאנסקא, ווילענ־סקא, גוויאזדאווא און רעטקינסקא פון ווילענסקא ביז צום סוף.

א נייער אופן פון וועקסעל־אפערעס

מען פראדוצירט פאלשע וועקסלען, א סך פירמעס אין לאדז געליטען

אין שטאטישען געריכט איז נעכטען פארגעקומען אנ׳אינטערעסאנטער פראצעס, וואס בעריהרט מעה־רערע פירמעס אין לאדז.

די פירמע העבער און זיהן (נאוואמיעסקא 20), האט בעקומען פון איינעם פון איהרע קליענטען יעקב ראכווערגער א וועקסעל אויף 190 זל., צאהל־באר דעם 3 מערץ, אויסגעשטעלט דורך ל. ראכוועד־גער (זשעראמסקא 12).

די פירמע העבער האט מיט דעם וועקסעל גע־דעקט איהרען א חוב אין אנ׳אנדער פירמע און אזוי איז דער וועקסעל נאך איבערגעגאנגען אין עטליכע הענט.

דעם 17 מערץ ד. ח. צוויי וואכען פאר דעם, ווי דער וועקסעל איז פעליג געווארען, האט זיך צו דער פירמע העבער געמאלדען א געוויסער לייב שפירא (11 ליסטאפאד 99) מיט דעם פראטעסטירטען וועק־סעל פון ראכוועדגער׳ן און פערלאנגט מען זאל דעם וועקסעל אויסקויפען.

מיט עטליכע מינוט שפעטער איז געקומען מיט אנ׳עהנליך וועקסעל א געוויסער גרשון יאסקאוויטש (זאוואדזקא 10) און אויך פערלאנגט עס אויסצו־קויפען. צוליב דעם, וואס אין דער פירמע איז געווען אויף דעם טאג פערנאטירט נאר איין וועקסעל, האט די פירמע ביידע וועקסלען נישט אויסגעקויפט. עס איז דערביי געווען אויפפאלענד, וואס ביידע וועקס־לען זענען געווען אויטענטיש ביז צו א פונקט.

אדוו. ראזענבראנץ, וועלכער האט פארגעשטעלט פאר׳ן געריכט די פירמע העבער האט פארגעלעגט דעם פראצעס איבערצורייסען און איבערגעבען דעם גאנצען ענין דער פראקוראטור, ווייל כאטש די פיר־מע העבער לייקענט נישט, אז זי האט ארויסגעגעבען אזא וועקסעל אויף 190 זל. צאהלבאר ד. 3 מערץ — האבען זיך אבער בעוויזען עטליכע אידענטישע וועקסלען, אפקאפירט כמעט פונם אריגינאל, עס איז מעגליך, אז איינער פון די ווייטערע זשיראנטען האָ־בען דעם וועקסעל אויסגעקויפט, עס איז מעגליך, אז דער אריגינאל פון וועקסעל איז פערניכטעט געווא־רען.

דער ענין איז טאקע איבערגעגעבען געווארען דער פראקוראטור.

די אויספארשונגס־מאכט פיהרט אין דעם ענין א שטרענגע אויספארשונג, ווייל עס האבען זיך אין שטאט שוין איבערגעחזרט עטליכע אזעלכע פאלען. געשיקטע אפעריסטען, קאפירען די אריגינעלע וועקס־לען אין עטליכע עקזעמפלארען און לאזען זיי אין גאנג.

די רעזולטאטען פון דער אויספארשונג ווערען דערוויל געהאלטען אין געהיים.

פראצעס פון די 20 ווינקעל־אדוואקאטען

ווי מיר האבען שוין געמאלדען, זענען צום פראצעס פון די 20 ווינקעל־אדוואקאטען ארויס־גערופען געווארען 150 עדות.

א בעזונדערע אויפמערקזאמקייט ציהט צו זיך זיך דאס עדות־זאגען פון אדוואקאט פעלקא. ער ערקלערט, אז צו איהם אין קאנצעלאריע, וועלכע געפינט זיך אויף נארוטאוויטש גאס 47 פלעגען אלעמאל קומען ווינקעל־אדוואקאטען. עס איז דער־גאנגען דערצו אז מען פלעגט ווארטען אויף די טרעפען און אפרעדען ביי איהם די קליענטען. ערקלערענדיג, אז אזא ענין קאן קיין אדוואקאט נישט ערלעדיגען. ער האט פעסטגעשטעלט, אז ער פערלירט די קליענטעלע און אוועקגעשטעלט א וועכטער, וועלכער האט די ווינקעל־אדוואקאטען פערטריבען. האבען זיי זיך געכאפט צו אנ׳אנדער מיטעל: זיי האבען אפגעריסען די שילדלעך, די גלעקלעך, פערנומען דעם טעלעפאן און אין דער צייט אפווארטען עפעס אין א זייט די קליענטען און זיי אפרעדען פון פערטרויען זייערע ענינים דעם אדוואקאט. איינציגע קליענטען זענען אפילו געקומען אפנעמען דאס געלד, וועלכעס זיי האָ־בען שוין איינגעצאהלט. איין קליענטקע האט גע־מאכט דעם אדוואקאט פעלקא אנ׳אוואנטורע און ער האט געמוזט איהר אפגעבען דאסגעלד. ער האט צוליב דעם ענין אויף אייגענער האנד גע־פיהרט אנ׳אויספארשונג, און ווען ער האט גע־זאמעלט גענוג מאטעריאל — האט ער דעם ענין אפגעגעבען אין געריכט.

עס זענען אדורכגעפיהרט געווארען רעוויזיעס אין 200 פאלען און ארעסטירט פיל פון די ווינ־קעל־אדוואקאטען.

די ערשטע גרופע פון די ווינקעל־אדוואקאטען וועלכע זענען צוגעצויגען געווארען צו פעראנט־ווארטליכקייט האבען נעכטען בעקומען פאלגענדע שטראפען:

דער 43־יעהריגער סטעפאן פרזובא — 4 חדשים טורמע.

33־יעהריגער יוזעף ווראבלעווסקי — 3 חדשים טורמע.

36־יעהריגער שיע פערעלמאן — 4 חדשים טורמע און 300 זל. שטראף אדער נאך א חודש ארעסט.

30 יעהריגער באלעסלאוו באנזאנאווסקי — 3 חדשים טורמע.

42־יעהריגער אדאם בענקע — 3 חדשים.

40 יעהריגער מרדכי מוכא — 3 חדשים.

די איבריגע אנגעקלאגטע: 65־יעהריגער קסא־ווערי בעניאק, 61־יעהריגער פעליקס טשוראבסקי, 45־יעהריגער אלעקסאנדער וולאדימיראוו, 38־יעה־ריגער זלמן צווילינג, 68־יעהריגער אנדזשעי סא־ווינסקי, 33־יעהריגער לעאן הארדיס, 40־יעהע־רגער שמואל הערשקאוויטש, 42־יעהריגער בא־לעסלאוו אדאמיאק, 33־יעהריגער עליאש טראובע 46־יעהריגער וולאדזשימיעזש יאנישעווסקי 30־יעהריגער וויטאלד זשיאלקאווסקי, 33־יעהריגער באלעסלאוו שוויעטשינסקי, 23־יעהריגער קאראל מייכלער, 31־יעהריגער ליפמאן זילבערשטיין, און 24־יעהריגער אברהם פסח האנעמאן זענען פריי־געשפראכען געווארען.

רעפרעזענטאנץ־טעאטער „ראזמאיטאשטש״ ציגעל־גאס 27, טעל. 112-25

דיר.: ד. צעלטמייסטער

לעצטע גאסטשפילען! פון די בעריהמטע אמעריקאנער סטאר־קינסטלער

סידי שיינגאלד

— און —

סעם אויערבאך

היינט, דינסטאג, 9.30 אוונט

גרויסע הנחה־פארשטעלונג. ▲ פרייזען נאר 1 זל. אלע בילעטען אין פארטער

„מאמע און געליבטע״

מעלאדראמע אין 3 אקטען (4 בילדער)

אכטונג! פרייטאג, דעם 24 מאי לעצטע פייערליכע פרעמיערע פון די אמעריקאנער געקנט

„נאכטפויגעל״

פערבעסערען די וועגען אין דער לענג פון די באהן־ליניעס

(א) אויף די באהן־ליניעס:

לאדז־קאלושקי, פיעטריקאוו, טשענסטאכאוו, — אין דער לענג פון דער באהן־ליניע.

קאלושקי־אפאטשנא — אין דער לענג פון דער באהן־ליניע.

לאדז־לענטשיץ־קראשניעוויץ — איז דער לענג פון שאסיי.

לאדז־שעראדז, קאליש, סטאווישין, פלעשעוו — אין דער לענג פון דעם שאסיי.

טשענסטאכאוו־ויעלון־קעמפנא — אין דער לענג פון די באהן־ליניעס זאלען, לויט א פער־ארדנונג פון דער באהן־לייטונג אדורכגעפיהרט ווערען ארבייטען צום פולשטענדיגען פעררכטען די וועגען.

דער לאדזער וואיעוואדע האט, אין צוזא־מענהאנג דערמיט ארויסגעגעבען א פעראָרדנונג צו די סטאראסטעס און שטאט־פרעזידענטען, זיי זאלען צו הילף קומען די בעאמטע, וואס זענען דעלעגירט צו דער ארבייט.

Dr. med. H. LUBICZ

פאר הויט. ווענערישע און געשלעכטס־קראנקה

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32

עמפפאנגס־שעה׳: 8—10, 12—2 און 5—8 אוונט

זונטאג פון 9—11 בייטאג און יום־טוב פון 9—1

פאר דאמען — בעזונדערער ווארטע־זאל.

Dr. REICHER

פאלודביאווא 28, טעל. 201-93

ספעציאליסט

פאר מענער־שוועכע־בעהאנדלונג

ספעציעלע בערעטונגען און פסיכא־אנאליזען

נעמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אוונט

א ווילדער איינפאל

אוועקגעלעגט שטיינער אויף די שינעס, כדי אראפצוגבעבען אביסעל קוילען

(א) 5 איינוואוינער פון דארף פודלאווקע (לאדזער קרייז), האבען בעשלאסען אראפצוכאפען פון א וואגאן אביסעל קוילען, זענען זיי געפאלען אויף א שכל: מען האט אנן דער ברייט פון די שינעס אוועקגעלייגט שטיינער כדי צו פערהאלטען דעם צוג. דאס האט בעמערקט א דורכגעהער. ער האט געמיינט אז באנדיטען גרייטען דא צו א רויב־אנפאל. אויף א צוג. ער האט וועגען דעם מיטגעטיילט דער פאליציי. מען האט די חברה־לייט נאך געטראפען ביי דער ארבייט און ארעס־טירט.

פאבאר פון יאהרגאנג 1914

(א) מארגען מיטוואך דעם 22 מאי דארפען זיך שטעלען:

פאר דער קאמיסיע נומער 1, (פיעטראצקי ג. 18) מיליטער־פליכטיגע פון יאהר־גאנג 1914. וואס וואוינען אויפן שטח פון 5 פאליציי־קאמיסאר אט מיט די פאמיליען־נעמען אויף

B G

פאר דער פאבאר־קאמיסיע נומער 2, די פא גאר פליכטיגע פון יאהרגאנג 1914, וואס וואוי־נען אויפן שטח פון 7 פאליציי קאמיסאריאט מיט די פאמיליען נעמען אויף

K Ł

פאר דער קאמיסיע פון פאוויאט, די יאהר־גענג 1914, 1913, און 1912 קאט. „בע״ וואס וואוינען אין כאיני מיט די פאמיליען־נעמען

T ביז P

טעקסטיל־פערבאנדען בעגייען די אקציע וועגען פערבאנדס־צוזאנג

דעם 23. מאי וועט לויט דער איניציאטיוו פון טעקסטיל־פערבאנד פון דער לוין־אינדוסטרי פאר־קומען א פערזאמלונג געווידמעט ארגאניזאציע פרא־גען אין דער אינדוסטרי. צו דער פערזאמלונג זענען איינגעלאדענט געווארען א גאנצע רייהע טעקסטיל־פערבאנדען. די ארבייטען איבער די ארגאניזאציע פון פערבאנדס־צוזאנג געהען ווייטער כסדר און די איניציאטארען פון דער אקציע זענען איצט פער־אינטערעסירט, אז דער צוזאמענשטעל פון דער קו־מענדינער ארגאניזאציע זאל זיין אנ׳איינהייטליכע אין זין, אז עס זאל איהר זיין רעפרעזענטירט אויס־שליסליך לוין־פערבאנדען.

דער לאדזער באהן־קניפ זאל איבערגעבויט ווערען

(א) די געאמעטרישע אויסמעסטונגס־ביורא פון וואצלאוו מיכאל האט בעקומען אנ׳אויפטראג פון סטאראסטע ד״ר ווראנע, אויסצופערטיגען א פרא־יעקט צו פערברייטערען דעם לאדזער באהן־קניפ. לויט דעם נייעם פלאן, זאל די באהן־ליניע פון כאיני איבערגעטראגען ווערען אויף א ווייטערען שטח. דאס ווערט געטון אויך צוליב זיכערקייט־צוועקען. די ליניע כאיני ליגט אין א געדיכט בעזעצט ארט און די בעוועגונג קומט פאר אין געפעהרליכע בעדינגונגען.

פערקלענערט דעם אפצאהל פאר וויזעס קיין בעלגיע?

(א) ווי מען אינפארמירט אונז איז אין צו־זאמענהאנג מיט דער דעוואלואציע פון בעל־גישען פראנק פערקלענערט געווארען דער אפ־צאהל פאר די בעלגישע וויזעס. א וויזע קיין בעלגיען וועט איצט קאסטען 15 זל. אנשטאט פריהעריגע 20, א טראנזיט־וויזע 1,50 אנשטאט פריהעריגע 2 זל.

קלאנג־קינא־טעאטער

Zachęta

זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!

גרויסער דאפעלטער פראגראם:

— I —

צי איז לוצינא א מעדעל

פרעהליכע קאמעדיע. אין די הויפטראלן:

Jadwiga Smosarska, E. Bodo

— II —

S. O. S.

אייזבערג

אנהייב 4 נ. מ. שבת און זונטאג 12 בייטאג

טרויער הזכרה נאך מארשאל יוזעף פילסודסקי אין „מושב זקנים"

זונטאג איז פארגעקומען אין דער שוהל פון „מושב זקנים" א פייערליכע הזכרה נאכן פער-שטארבענעם מארשאל יוזעף פילסודסקי. די הזכ״ה האבען בייגעוואוינט אלע פענסיאנערען פון „מושב זקנים", די גאנצע פערוואלטונג און אויך א סך געסט און פארשטעהער פון מיליטער און ציווילער-מאכט.

די שוהל איז געווען איינגעהילט אין שווארצען. אויף דער מזרח-וואנד איז געווען אויסגע-האנגען א גרויסער פלאקאט מיט דער אויפשריפט: „כבוד דעם אנדענקען פון דעם ערשטען מארשאל פון פוילען יוזעף פילסודסקי".

ביי שטילקייט און טיפען ערנסט האט דער חזן פון דער ווילקער שוהל בעגלייט פון כאר, געזונגען מה טובו און א קאפיטעל תהלים.

נאכן איינלייטונגסווארט פון וויצע-פרעזעס ו. לאנדע האט וויצע-פרעזעס ה' ווייס פארגעלעזען די ווענדונג פון מלוכה-פרעזידענט י. מאשטשיצקי צום פוילישען פאלק.

מיט גרעסערע רעדעס וועגען מארשאל פיל-סודסקי'ס לעבען און שאפען זענען ארויסגעטרע-טען אדוואקאט ד״ר ל. רובין און דער רבי פון די זקנים פון „מושב זקנים" ה' ב. לייזעראוווסקי מיט אל מלא רחמים פאר'ן פערשטארבענעם מארשאל האט זיך די הזכרה פערענדיגט.

פאר פערשפרייטען פאלש געלד און פערקויפען קאנטראבאנדע 3 יאהר טורמע

(א) מיט א צייט צוריק האט די פאליציי בעקומען א פערטרויליכע מעלדונג, אז א געוויסע עווא סמאטשנא (ריימאנט-פלאץ) בעשעפטיגט זיך מיט פערשפרייטען פאלשע באנקנאטען.

די פאליציי האט אנגעהויבען צו אבסערווירען די סמאטשנע און פעסטגעשטעלט, אז נישט נאר זי בעשעפטיגט זיך מיט פערשפרייטען פאלש געלד, נאר זי פערקויפט קאנטראבאנדע, וועלכע זי קויפט אגב איין פאר דעם פאלשען געלד.

א רעוויזיע אין דער שטוב ביי דער סמאטשנע האט געגעבען אונגעוועהנליכע רעזולטאטען. מען האט געפונען ביי איהר פאלשע 5 און 20 זל. באנקנאטען און א סך קאנטראבאנדע סחורה.

דאס קרייז-געריכט, וואו עס איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס געגען דער סמאטשנע האט זי פערמשפט אויף 3 יאהר טורמע.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאַבאַ 15, טעל. 149-07
ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג.
פאר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פרייזע

אינדיווידואליזם אויפ'ן רויכער-געביט

אין פוילען איז אויף יעדען געביט פארהאן א בעזונדערער אינדיווידואליזם, עפעס א ספעציעלע נייגונג און דאס בישט בלויז ביי ענצעלנע נור ביי גרויסע מאסען. ס'וואלט זיך אויסגעדאכט, אז אויפ'ן געביט ווי צום ביישפיל ביים רויכערן, ווען אויפ'ן מארק געפינען זיך צעהנדליגער סארטען פאפיראסען פון פערשידענע שטארקייטען טאבאק, וועט יעדער אויסגעפינען פאר זיך אנ'ענטשפרעכענדען טיפ פאפיראסען און וועט זיין צופרידע. א סך בעוואוסטזיניגע רויכערער וואלטען בעסער געוואלט האבען פאפיראסען צוגעפאסט צום געשמאק און אויספרובירט. אבער וואס רעדען וועגען פאפיראסען, ווען דער רויכערער פערלאנגט, אז די גילזען זאלען זיין אויסגעצייכענטע. די היימישע פאפיראסען-פראדוקציע, די אזוי פערשפרייטע צוליב שפארזאמקייטס-טעמים. זענען נור די 4-וואטקאווע גילזען „OSMAN" די גילזן „OSMAN" פער-דינט געגצליך צו בעניצען אויף אונזער מארק, שענקענדיג דעם רויכערער א גוטען היימישען אינדיווידועלען פאפיראס.

געווידמעט דעם אנדענק פון מארשאל פילסודסקי

אין נעכטען פארגעקומען א זיצונג פון דער האנדעלס-קאמער

נעכטען נאכמיטאג איז פארגעקומען א ספע-ציעלע טרויער-זיצונג פון דער לאדזער אינדוסטריי און האנדעלס-קאמער געווידמעט דעם אנדענק פון פערשטארבענעם מארשאל פילסודסקי.

דער פרעזעס פון דער קאמער, גענ. מאטשי-שעווסקי האט געהאלטען א ריהרענדע רעדע וועגען דעם לעבען און טעטיגקייט פון מארשאל און האט אויפגעפאדערט די פערזאמעלטע צו בע-עהרען דעם אנדענק פון פערשטארבענעם דורך א מינוט שטילשווייגען.

נאכדעם האט דער פרעזעס אדורכגעלייענט דעם טעקסט פון דער רעזאלוציע, וועלכע איז א'גענומען געווארען אויפ'ן צוזאמענפאהר פון די פרעזעסען פון די האנדעלס-קאמערן און די זיצונג איז איינע ט לויעריג-פייערליכער שטימונג גע-שלאסען געווארען.

די לאדזער אובעזפיעטשאלניע ערב דער רעארגאניזאציע

(א) אין צוזאמענהאנג מיט דער רעארגאניזאציע וועלכע ווערט אדורכגעפיהרט אין דער לאדזער או-בעזפיעטשאלניע, פונם 1 יולי אן, הויבען די דאק-טוירים שוין אן צו בעקומען מעלדונגען וועגען דעם ראיאן, אין וועלכען זיי וועלן אָרדינירן. די דאקטוירים דארפען בעצייטענס וויסען, אין וועלכען ראיאן זיי וועלען אָרדינירען, כדי צו האבען די מעגליכקייט איינצוארדנען אין דעם ראיאן זייערע אויפנאהמס-קאבינעטען.

די אובעזפיעטשאלניע לעגט פאר די דאקטוירים אויסצונוצען די לאקאלען פון דער אובעזפיעטשאל-ניע, ד.ה. דינגען פאר זייערע קאבינעטען די צימערן פון די געוועזענע אמבולאטאריעס א. ד. גל.

לויט דער נייער ארגאניזאציע בעקומט דער דאק-טאר א ריטשאלט און פון דעם דארף ער אויסהאל-טען דעם לאקאל, מכשירים, געהילפס - פערסאנאל א. ד. גל.

געהאלטען דעם ברודער אין א חזיר-שטאל

א שרעקליך פערברעכען פון א לאנדווירט

(א) אין דארף לעשמיטשקא, לענטשיצער קרייז, האט מען ענטדעקט אנ'אונגעוועהנליך פערברעכען.

דער לאנדווירט אנדזשעי קאוואלסקי האט בע-קומען, נאכ'ן טויט פון זיינע עלטערען, א גרויס פער מעגען, בירושה.

ער איז אבער נישט געווען דער איינציגער יורש; עס איז א חוץ איהם געבליבען נאך א ברודער — דער 17-יעהריגער אנטאני קאוואלסקי, א פסיכיש-קראנקער.

נאכ'ן טויט פון די עלטערען איז אנטאני ערגעץ פערשוואונדען און די שכנים האבען נישט געוואוסט ווי ער איז אהינגעקומען. אין עטליכע יאהר ארום האט מען אין איהם אינגאנצען פערגעסען.

מיט א פאר וואכען צוריק איז צו אנדזשעי קא-וואלסקין געקומען א סוחר איינהאנדלען חזירים. אין חזיר-שטאל פון אונטער דער וואנט האט ער דער הערט עפעס א כשאנקען, אבער נישט פון חזירים. עס האט געקאנט גיכער זיין א מענשליך קול. דער סוחר האט וועגען זיין ענטדעקונג מיטגעטיילט דער פאליציי. די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז אין חזיר-שטאל איז געווען אפגעטיילט מיט א דין ווענטעל אין א ווינקעל, וואו אנדזשעי קאוואלסקי האט געהאלטען זיין פסיכיש - קראנקען ברודער אנטאני.

דער לעצטער איז געווען אין א שרעקליכען צו-שטאנד, נישט עהנליך נאר צו קיין מענש, נאר צו א חיה, אנ'איינגעהויקערטער, אויסגעדארטער, ווי א סקעלעט, בעוואקסענער, נאקעטער — ער האט אינ-גאנצען פערגעסען אין מענשליכען לשון. עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז מען האט איהם געהאדעוועט ווי די חזירים מיט פאמיעס.

מען האט דעם אומגליקליכען קראנקען אפגע-פיהרט אין שפיטאל.

דעם אונמענשליכען ברודער האט מען צוגעצוי-גען צו פעראנטווארטליכקייט.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען: קאספערקעוויטש (זגערזשער 54) י. סיטקעוויטש (קאפערניקא 26), זונדעלעוויטש (פיעט-ריקאווער 25), באיארסקי (פושטיאזד 19), ליפיעץ (פיעטריקאווער 193), ריכטער (11 ליסטאפאד 86).

אפעלאציע אין פראצעס פון בלינדען מאקס

אין צוזאמענהאנג מיט דעם פסק-דין, וועל-כען עס האט ארויסגעטראגען דאס קרייז-געריכט אין פראצעס פון „בלינדען מאקס", האט די פער-טיידיגונג, די אדוואקאטען לילקער, פריד, דע-טשינסקי און פייט אריינגעטראגען אנ'אפעלאציע.

עס ווערען געזוכט די יורשים פון רחל ווינער

אין ווארשא אין די טעג געשטארבען די פרוי רחל ווינער און האט איבערגעלאזט א ירושה פאר איהרע קינדער, וועלכע זאלען זיך געפינען אין לאדז.

די פרוי שטאמט פון אסטראוו-מאזאוויעצק, לעצ-טענס געוואוינט אין ווארשא.

אינפארמאציעס ערטיילט די קהלה אין די שעה'ן פון 1 ביז 3 נאכם.

שרפות

(א) אין דער פאבריק פון די ברידער בוקעט (6 שערפיען 58) האט נעכטען בייטאג אויסגעבראָ-כען א שרפה. עס האט זיך אנגעצונדען די סחורה אויף דער מאשין, פון די צוהיצטע וואלצען. די ארויסגערופענע 1 און 2 פייערלעשער-אפטיילונגען האבען דאס פייער ליקווידירט.

(א) אין דער פאבריק פון טעקסטיל-שעכטלעך ביי משה וואנזש (פיעפשאווא 15), האט ביים קאכען דעם קלעי פלוצלינג אויסגעבראכען א שרפה.

די ארויסגערופענע אפטיילונג פון באלוטער פייער לעשער האבען דאס פייער אין משך פון א שעה ליק-ווידירט.

פון „גמילת חסדים" גלובנא 62

די טעג איז פארגעקומען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון פעראיין „גמילת חסדים" גלובנא 62. די פערזאמ-לונג עפענט פרעזעס שמואל שטרויסמאן. אלס פארזיצער ווערט געוועהלט ה' יחזקאל קאפיטולניק, בייזיצענדע: ח. ווישינסקי און מ. פאגעל, סעקרעטאר --- משה ווייס-קאפ. פון דעם טעטיגקייטס-בעריכט שטעלט זיך ארויס, אז במשך אין יאהר 1934 איז געגעבען געווארען 219 הלוואות אויף א סומע פון 27 טויזענד 785 זל. נאך דעם בעריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע, וואס ס'גיט אי-בער ה' יעקב פרידמאן, דריקט די אלגעמיינע פערזאמ-לונג אוים א דאנק די אלטע פערוואלטונג. די אלגעמיינע פערזאמלונג בעשליסט אויך צו שאפען א אייזערנעם פאנד און יעדער מיטגליד זאל זיך דערויף בעשטייערן מיט 5 זל. און צו סובסקריבירען די אינוועסטיציע-הלוואה אויף 300 זל.

אין דער נייער פערוואלטונג זענען געוועהלט גע-ווארען: שמואל שטרויסמאן — פרעזעס, משה וויינבערג —וויצע-פרעזעס, נתן פערסיק — סעקרעטאר, וואלף סוסאק — קאסירער, אליעזר קראוועצקי, יעקב הילער, אשר זעליג ראפוף, מרדכי מאסטבוים, יחיאל קאפיטולניק

קאנדידאטען: חיים ווישינסקי, יודעל גראסמאן, זלמן פיאוקע, יעקב פרידמאן, יצחק אלשעווסקי.

רעוויזיאנס-קאמיסיע: יעקב טשאשניאק, פישעל האלע, שמואל הירש מייעראוויטש. קאנדידאטען: לייזער וויג-מער, משה ניסענבוים.

ר. איזראַעל — משומדים

סענסאצ. שפאנענדער ראמאן פון היינטיגען יודישען לעבען

(19

— אויב מאריאן בוסקא איז שוין נישטא אין דער שטאט, האט סאבא געזאגט, איז עס אויך אייער ארבייט, האט איהר איהם אויך געצוואונגען דערצו דאסמאל וועט איך זיך נישט אונטערגעבען. בשום אופן נישט. גענוג אז איך בין אייך ביז איצט נאכ-געקומען אייער פערלאנג, כ'האב געטון אלץ וואס איהר האט פון מיר פערלאנגט אבער איצט נישט מעהר, בשום אופן נישט, ס'האנדעלט זיך וועגען מיין צוקונפט, און מיין לעבען און איך וועל זיך נישט בויגען.

— נו, דאס איז דיינס א זאך, ווי אזוי דו ווילסט האנדלען, אבער ערשט דאן ווען דו וועסט זיין פריי פון די פערפליכטונגען, וועלכע דו האסט בנוגע אונז. אזוי לאנג ווי דיין קאנטראקט מיט אונז פערפליכ-טעט, מוזט דו איהם האנארירען און ערפילען. דאן וועסטו קענען טון וואס דו ווילסט.

— דאס איז דאך נאך א צייט פון דריי יאהר? האט סאבא געקרעכצט. ניין דאס איז נישט מעגליך, איך וועל דעם קאנטראקט ברעכען.

— מיט וואס פארא כוח, איך רעכען, אז דו קענסט גאנץ גענוי אלץ, וואס אין דעם קאנטראקט איז געשריבען, דו ווייסט ווי שטרענג ער איז.

— כ'ווייס, כ'ווייס זעהר גוט, כ'האב זיך שוין נישט איינמאל אפגעשטעלט דערויף, כ'האב קיינ-מאל נישט געפרובט אפילו צו טראכטען וועגען דעם אז מיר וועט זיך איינגעבען ארויסצודרעהען פון דעם דאזיגען אורטייל, וועלכען איך האב אליין גע-גען מיר אונטערגעשריבען. אבער איצט וועל איך דאס טון, כ'וועל עס זיכער טון און ווען איהר וועט מיך צווינגען דורכן געריכט צו האלטען דעם קאנ-טראקט...

— דורכן געריכט? דאס איז ביי אונז די לעצ-טע אינסטאנץ. פארן געריכט בענוצען מיר זיך נאך מיט אנדערע מיטלען.

— דאס וועט מיך אויך נישט אפשרעקען. איך וועל דערצעהלען אויף וואס פאר א אופן מיט וואס פאר א מיטלען מ'האט מיך געצוואונגען דעם קאנ-טראקט צו שליסען. און יעדע אינסטאנץ וועט מיך בעפרייען פון האלטען מיינע פערפליכטונגען.

— דאס וועלען מיר זעהען דערווייל האב איך גע-פונען פאר מיין חוב דיר מיטצוטיילען און ווייזען דעם בריף פון מאריאן בוסקא און דאן דיך אינפאר-מירען וועגען דעם, אז מיר האבען איבערגעריסען דיינע ארויסטריטען אין קאבארעט און מיר פאהר-רען ווייטער.

— איך וועל זיך נאך גוט בעטראכטען און משואל עצה זיין, צי איך זאל בכלל אוועקפאהרען פון דאנען.

אימיצער האט אנגעקלאפט אין טיר. פעלא האט זיך שטארק געוואונדערט, ווי ס'קומט, אז אימיצער זאל איהר שטערען. זי האט דאך אנגעזאגט אז קיי-נער זאל איהר נישט איבעררייסען דאס געשפרעך צווישען איהר און סאבא'ן, פון יענער זייט טיר האט מען נישט געווארט ביז מ'וועט זיך אפרופען אויף דעם קלאפען און די טיר האט זיך גלייך געעפענט. אין שטוב איז אריינגעקומען דער קריפעל מיט נאך צוויי הערען. אין דעם בליק פון קריפעל האט פעלא בעמערקט אז דא איז געשעהען עפעס אויסערגעוועהנ-ליכעס. ביי דעם קריפעל האט זיך בעוויזען שוים פארן מויל, ער האט געלעקט מיט דער צונג אזוי ווי א הונד וועלכער וואלט געוואלט צווויסען געבען זיין בעל הבית אז עס דראהט א געפאהר.

פעלא האט זיך אויפגעשטעלט פון זיין ארט, און אנטקעגענגעגאנגען די מענשען, וועלכע זענען אריינ-געקומען.

— מיט וואס קען איך אייך דינען מיינע הערען?

— אנשטאט אנ'ענטפער, האבען די ביידע פרעמ-דע געוויזען אויף דעם אפצייכען וועלכע זיי האבען געטראגען אין דער קלאפע און באלד דערויף גע-זאגט:

— מיר וועלען בעטען אייערע דאקומענטען.

— וואס איז געשעהען, האט פעלא געפרעגט, נאר צוליב דעם כדי צו געווינען צייט אויף אנצו-מערקען סאבאן, אז זי זאל פערשטעהען אז מ'דארף האלטען דאס מויל.

— דאס איז א שפעטערדיגע פראגע האט איינער פון די פאליציי בעאמטע געענטפערט, דערווייל בע-טען מיר אייך אייערע דאקומענטען.

פעלא האט געצויגען מיט די פלייצעס. מאכענדיג דעם אנשטעל אז זי ווייסט נישט וועגען וואס מ'-רעדט צו איהר און האט פון דעם האנדבייטעל ארוים געצויגען איהר אויסלענדישען פאס אלס ענגלישע בירגערין.

דאס האט אבער אויך נישט אימפאנירט די צוויי מענשען און זיי האבען דעם דאקומענט אדורכגע-קוקט. זיי האבען נישט געקענט געפינען קיין שום פסול אין דעם דאזיגען דאקומענט. יעדענפאלס הא-בען זיי פעלאס פאס פערהאלטען און זיך געוואנדען צו סאבאן וועגען איהר פאס.

סאבא האט דערלאנגט איהר דאקומענט קוקענ-דיג פערוואונדערט אויף פעלאן.

סאבא האט געהאט איהר לעגאלען דאקומענט א פוילישען פאס מיט איהר נאמען און פאמיליען נאמען.

הגם די ביידע דאקומענטען וועלכע די בעאמטע האבען איצט אנגעקוקט האבען נישט געקאנט א-רויסרופען קיין שום פערדאכט, איז דאך פאר די בע-אמטע געווארען פערדעכטיג די אנוועזענהייט פון די דאזיגע פרויען. דווקא דא אין דעם הויז, וועלכעס איז פאר זיי אנגעוויזען געווארען אז דא אהער איז אריינגעפיהרט געווארען אידא ראזען.

— וואס טוט איהר דא? האט איינער זיך געווענ-דעט צו סאבאן.

— איך טרעט ארוים אלס טענצערין אין היגען קאבארעט.

— און איהר?

— איך בין סאבאס אימפרעסאריא, האט פעלא געענטפערט. אפשר קען איך שוין איצט וויסען ווע-גען וואס דא האנדעלט זיך?

— דערווייל וועגען גארנישט, ענטשולדיגט אויב מיר האבען אייך אויף א מינוט געשטערט, אין איי-ער געשפרעך. אבער ווער איז דער דאזיגער טיוועל האבען זיי געפרעגט אנווייזענדיג אויף דעם קרי-פעל.

פעלא האט זיך צולאכט.

— דאס איז מיין טרייער משרת. ער פאהרט כסדר מיט אונז מיט און בעדינט אונז.

איינער פון די בעאמטע, האט אנגענומען דעם קריפעל ביים האלז מיט איהם א טרייסעל געגעבען און שטרענג א פרעג געטון:

— מיט וועמען זענט איהר דאס היינט ביינאכט אריינגעגאנגען אין דעם דאזיגען הויז?

דער קריפעל האט זיך אוועקגעזעצט אויף דער פאדלאגע. זיך צולאכט און אויסגעהירזשעט:

— מיט סאבא פאניע, מיט סאבא, מיר זענען אהיימגעקומען פון קאבארעט.

— זענט איהר דאס געגאנגען מיט דעם דאזיגען טיוועל, האט איינער פון די בעאמטע געפרעגט סאבאן.

סאבא האט געגעבען א קוק אויף פעלאן און באלד געזאגט:

— יא, ער האט מיך אהיימגעפיהרט פון קאבא-רעט.

— איהר האט שוין קיין שענערען נישט גע-פונען? האט איינער פון די בעאמטע געזאגט און זיי זענען אוועק פון דעם הויז, ביי זיי איז געווען קלאר, אז דער יוד האט געהאט א טעות, ער האט געזעהען דעם קריפעל מיט סאבאן און ער האט געמיינט אז ער האט איהם געזעהען מיט אידא ראזען.

(פארטזעצונג קומט)

אַ שטרייק פֿון די ברוק-אַרבייטער

(א) נאָך אין דער פֿאַרגאַנגענער וואָך האָבען די ברוק-אַרבייטער ערקלערט אַ שטרייק. עס האָבען פֿאַרשטרייקט 300 אַרבייטער. ווי עס אינפֿאָרמירט דער אַרבייטס-אינספּעקטאָר, האָט ער צוזאַמענגערופֿען אַ קאָנפֿערענץ, כּדי דעם סכסוך צו ליקווידירען. דערוויילע האָט אָבער די קאָנפֿערענץ צו גאָרנישט געבראַכט. די שטאָטישע פֿערוואַלטונג האַנדעלט אונטער מיט פּריוואַטע אונטערנעהמערס. די לעצטע זאָלען פֿיהרען די אַרבייטען אין משך פֿון אַ חודש. דאָס זאָל זיין אַ פּראָבע, און אויף סמך פֿון די דערפֿאַהרונגען וועט מען קענען פֿעסטשטעלען די אַרבייטס-בעדינגונגען, לויט וועלכע מען וועט קענען פֿיהרען די ווייטערדיגע אַרבייטען.

גרעסטע סענסאַציע!!!
ווידער איז אין נעכטיגען 11-טען ציהונגס-טאָג געפֿאַלען
די 2 גרעסטע געווינסטען פֿון טאָג
10.000 זל. אויף № 10731
10.000 זל. אויף № 63170
אין דער באמת גליקליכסטער קאָלעקטור אין לאָדז פֿון
F. BRAJTSZTAJN
לאָדז, פּיעטריקאָווער 14.
אויך איז ביי אונז יעצט געפֿאַלען 50.000 זל. אויף № 173232
גליקליכע לאָסען צו דער 1-טער קלאַס זענען שוין צו בעקומען!

אין דער גליקליכסטער קאָלעקטור פֿון
A. D. Międzyrzecki
פּיעטריקאָווער 61, טעל. 168-23
איז ווידער געפֿאַלען אין 11-טען ציהונגס-טאָג דאָס גרויסע געווינס פֿון טאָג
10.000 זל. אויף נומער 51523
... גליקליך לייס — קויף אין אַ גליקליכער קאָלעקטור.

ציהונג פֿון דער מלוכה-לאָטעריע
4-טע קלאַס — 11-טער טאָג

10000 zł. — 10731 52198 89005 121582
5000 zł. — 46574 66619
2000 zł. — 11760 16173 29007 29358 46992 52409 55147 56388 100340 102127 134904 158832 167749
1000 zł. — 7407 8363 10265 31872 35872 35828 39887 41414 41520 47032 48070 73714 80455 81064 84282 86196 87884 91337 119004 123052 132311 141493 143329 150016 159690 161521 163271 169249 175355 177881 177988 178125.

Stawki po 100 złotych.

2 35 44 96 113 47 258 75 566 805 65 1007 104 34 312 94 412 532 29 44 51 654 62 714 65 802 31 907 30 2017 226 48 51 347 446 692 810 36 48 74 3000 68 198 204 64 404 75 88 602 806 42 4180 226 353 71 473 698 846 70 977 5009 21 66 192 234 404 791 806 916 6140 344 427 617 700 41 7392 99 330 415 71 89 617 47 840 93 9106 352 411 15 56 867 919 9404 14 613 22 724 857 922.

10059 231 465 816 949 11124 274 448 535 92 753 895 962 89 12062 67 73 274 442 59 539 40 676 764 924 13089 159 247 124 546 622 832 84 69 922 14176 206 14 300 518 96 686 746 868 15058 195 295 10 421 548 755 808 961 65 16054 129 229 349 74 452 68 618 927 17053 104 332 69 433 587 682 80 836 971 18012 227 525 625 831 993 19210 53 78 889 588 914.

20213 55 330 28 445 96 688 720 99 811 916 25 21086 110 46 286 311 34 92 485 548 928 12054 160 68 397 428 72 580 678 751871 905 35 69 80 23162 69 327 77 416 98 577 680 820 45 24027 228 330 520 697 769 88 25080 116 269 374 435 567 26013 96 114 19 56 210 77 440 269 374 435 567 26013 96 114 19 56 210 77 41 0637 717 891 900 48 58 27224 72 441 657 779 840 79 975 28045 197 200 824 43 88 439 543 617 879 997 29101 423 517 32 707 922.

30055 172 97 247 63 341 448 638 75 790 31038 93 146 422 735 83 814 22 63 50 913 32150 159 35 445 535 673 913 35 33060 90 112 222 425 706 71 829 34134 129 615 92 852 78 940 68 35190 344 82 500 66 36092 174 427 614 730 979 87 37056 74 89 103 69 209 46 309 430 69 79 505 30 38 50 92 613 14 73 38001 14 67 437 570oi 611 54 810 24 390017 39 185 248 386 419 536 75 749.

40190 387 405 714 35 850 69 909 75 41125 227 334 74 422 78 522 99 849 67 42052 139 65 246 313 413 179 712 954 43022 194 203 365 619 67 820 43 44183 294 469 78 892 45115 53 90 289 530 96 751 889 91 46027 125 40 239 447 514 65 85 647 58 711 30 53 47006 33 190 428 637 777 82 866 994 48113 216 89 312 464 74 562 539 17 846 5772 49005 164 334 684 882 952

50039 210 25 66 65 362 504 8 620 21 27 820 976 51302 543 748 873 92 995 52210 18 27 51 339 503 813 52 983 37 53021 188 317 585 896 54038 138 59 62 92 219 20 70 3 310 47 881 940 55054 429 43 674 89 744 974 56248 66 302 10 99 987 57008 101 228 43 325 416 86 658 732 68 156 911 27 79 58002 54 414 504 36 52 842 929 93 59014 55 115 203 364 502 85 754 72 991.

60016 130 236 70 368 408 44 6 54 94 640 96 833 937 61090 233 79 395 603 744 62009 232 90 569 684 729 51 63171 404 761 817 54032 402 44 63 54 7 70 695 65277 382 744 97 979 66046 69 142 294 331 556 762 835 961 67037 151 89 259 324 414 552 840 906 60060 528 88 643 762 821 45 68 934 69257 673 797 824 39.

70034 239 308 24 45 87 437 503 686 902 71153 85 373 4 494 639 947 94 72123 206 405 17 637 44 55 60 781 857 957 73 73057 60 256 66 344 477 531 683 705 74019 88 166 318 533 624 713 854 902 75009 72 276 352 747 76044 91 260 4 559 72 734 77093 174 228 331 517 78308 496 589 729 34 79181 337 72 400 1 9 626 89 511 74 712 814 930 3.

80007 167 220 318 57 67 442 699 841 50 984 81041 97 113 327 476 546 635 801 943 82087 466 97 611 95 815 913 49 51 83051 200 30 77 618 46 730 907 84066 464 50 1 842 982 85087 336 465 77 500 64 638 83 905 58 86353 77 659 85 754 78 942 66 87033 109 25 60 205 514 709 65 864 915 88141 200 83 80 89130 5 86 397 611 84 764 877.

90055 384 402 5 531 732 7 91026 38 189 314 442 6 95 514 86 828 927 91107 388 661 750 73 805 924 93043 238 97 450 799 821 913 15 42 94065 507 36 732 82 42 931 86 87 95042 66 97 111 206 382 431 34 625 42 706 18 96158 362 687 72 4 96 877 942 96 97245 88 325 40 642 3 857 98005 385 409 507 27 685 884 955 99150 53 595 708 53 970.

100033 61 220 335 478 617 823 907 92 101114 352 402 845 996 102139 42 288 329 620 80 903 103248 333 469 95 138 649 831 97 963 104133 338 81 557 728 34 74 105257 330 57 400 524 717 803 25 910 106061 137 96 236 42 375 440 801 26 27 84 107039 126 293 613 95 841 90 26 108075 98 313 433 81 693 787 837 77 902 109012 463 582 610 774 928 84

110165 447 569 702 69 71 79 911 111001 44 184 250 810 54 943 112122 227 33 336 475 616 870 998 113246 320 36 452 564 697 756 809 114006 328 52 97 406 46 56 560 688 704 115166 315 522 38 729 49 807 13 86 53 116010 137 284 423 40 777 117232 307 507 616 760 990 118054 157 440 606 61 782 810 951 119069 141 275 622 701 1 633 953.

120017 95 243 97 398 415 714 914 121204 34 78 322 76 60 70 804 944 122029 230 316 435 62 573 921 123035 129 216 546 638 845 74 124095 110 213 309 53 771 125211 80 379 421 556 730 841 967 126160 211 24 324 40 419 21 89 612 83 806 127030 165 222 63 70 454 79 316 18 961 128155 95 226 28 367 480 87 517 815 971 129095 196 996 406 95 540 673 742 362 130111 624 131061 182 434 555 83 631 52 889 958 132024 314 92 633 819 48 928 133027 32 86 103 471 675 742 971 134113 321 632 804 934 135088 157 239 598 716 69 843 927 136371 605 48 95 137126 62 83 276 506 16 43 713 80 985 138422 649 769 925 46 139095 126 439 73 568 73 863 906 14 62.

140012 18 242 316 70 75 655 73 825 141140 787 809 94 142101 42 243 55 489 505 48 78 891 974 143048 137 47 88 268 488 523 77 646 724 984 144272 599 634 88 773 940 145331 70 442 635 37 770 880 817 85 146014 151 253 526 707 832 69 147051 321 510 81 148186 407 11 600 742 98 914 19 14902 538 122 24 323 75 526 39 60 265 75 706 42 985

150117 41 61 253 54 582 94 692 983 151104 54 226 391 413 84 644 832 929 31 82 152134 235 89 354 554 746 854 81 85 903 81 153250 68 302 30 56 573 693 709 96 909 989 154124 240 3 390 455 771 828 155017 921 27 50 121 27 57 99 322 552 771 881 156216 380 503 30 609 157166 88 207 327 413 68 92 655 88 771 860 158047 164 232 302 64 557 631 85 749 159034 36 49 72 192 202 33 440 513 683 780.

161666 29 743 825 161006 398 474 89 600 785 96 860 707 162123 79 105 309 500 725 77 96 163014 69 99 203 439 637 56 956 164206 755 916 165300 14 465 586 735 61 892 905 26 166061 642 700 849 927 1 167046 350 61 776 168066 195 298 315 95 544 89 720 59 812 64 169172 86 316 26 27 573 85 618 29 760 850

170034 110 525 86 613 704 18 43 964 171006 14 58 98 563 606 15 172025 142 240 57 85 90 317 25 643 845 95 925 81 47 173060 90 188 194118 36 — 216 396 459 710 834 42 67 219 88 96 175046 118 83 255 348 485 90 565 71 636 886 176019 21 51 73 113 251 520 30 848 99 946 90 177203 502 602 722 36 824 60 70 178087 227 51 941 510 640 932 179039 88 127 54 441 49 787 890 967

180380 898 964 91 181071 5 112 78 356 641 5 81 95 719 182070 73 378 583 29 733 833 183026 73 91 8 257 486 93 512 39 850 9996 184218 307 518 611 792 981

II CIĄGNIENIE.

10.000 zł. — 51253 57047 63170
5000 zł. — 106021 134675 70560
2000 zł. — 36425 43617 47345 49394 53709 59640 61016 62772 65495 69078 70063 87013 88165 102069 114811 — 126961 132310 137045 137050 150319 158170 161520 171070 181023 83837
1000 zł. — 200 935 2704 3539 8675 13747 17384 17648 31756 42586 46020 47953 46229 49404 49716 53139 57014 58839 59773 60818 67210 67839 69016 76039 79943 80787 85394 90201 101042 103876 106560 114684 116394 116644 117525 117532 120801 122384 131546 139122 150489 193778 154473 155748 160737 160011

PO ZŁOTYCH 200

36 84 104 07 66 88 312 441 90 722 829 966 1068 213 459 567 86 752 890 992 2070 240 448 594 626 31 722 77 872 3228 41 308 569 624 59 88 89 965 73 4171 277 349 83 98 522 58 622 767 893 989 5161 241 44 45 68 355 60 558 622 744 875 79 6014 36 56 110 20 66 20 32 86 357 401 09 45 558 75 735 64 39 802 933 74 7019 52 7684 145 75 366 566 619 54 887 97 8051 232 56 393 466 561 654 95 811 9019 174 98 227 532 79 606 811 38 90851 91

10086 110 328 402 510 990 93 11092 133 246 544 73 82 667 12056 129 76 531 720 24 844 56 74 13034 105 27 87 253 435 36 84 623 39 64 75 731 849 14011 273 454 646 736 824 82 15047 299 327 32 401 566 612 733 888 96 914 16131 301 585 93 907 17227 417 504 18 60 677 89 813 915 20 34 18172 90 328 30 476 87 539 57 97 609 12 68 71 80 934 35 77 78 19060 127 75 219 319 49 967

20079 156 65 381 432 542 65 790 835 997 21003 13 19 330 95 504 612 855 22001 220 58 83 330 812 27 23029 165 201 13 405 39 512 22 948 24112 243 75 349 84 8 634 78 880 91 25178 235 82 381 844 634 43 62 71 77 740 897 912 26231 84 522 682 757 27087 91 130 73 347 415 49 90 608 22 73 768 873 84 28005 57 404 73 621 32 836 46 29135 81 281 523 72 631 50 57 753 70 894

30018 85 138 78 268 75 337 408 13 25 56 839 31031 60 1285 66 796 818 93 962 32113 262 471 553 33184 220 457 76 574 993 78 758 68 92 805 20 34053 195 244 300 457 58 784 99 883 928 97 35146 211 72 73 79 341 73 507 53 639 58 84
36074 142 241 46 357 484 556 737 37155 82 360 477 653 76 728 896 963 38034 56 156 59 223 352 480 513 756 39014 137 66 248 368 991 839

4003 120 223 338 432 89 505 35 635 921 74 80 41011 151 772 62 91 835 83 42068 18 40 467 562 680 81 748 806 26 77 909 39 43013 244 357 70 84 406 69 533 74 6 20 74 725 44 884 922 76 44161 309 12 56 442 95 589 99 654 701 80 848 973 45180 208 09 67 307 31 45 652 732 92 870 46011 62 196 357 666 709 940 78 95 47007 72 422 508 92 855 988 48068 233 73 78 412 540 622 760 863 960 491139 268 430 50 702 998

50054 164 68 237 57 668 73 948 51022 97 178 82 211 432 59 62 67 70 76 532 88 704 18 59 928 59 52248 395 43 432 42 965 80 535 48 113 56 267 333 43 73 98 656 716 45 809 50 64 995 — 54048 56 153 65 306 20 500 38 601 782 821 41 44 79 86 919 90 56339 454 864 68 95 968 56022 133 60 83 388 482 87 96 258 62 80 719 57239 64 78 642 77 775 85 833 910 71 58086 75 553 788 758 93 822 28 59102 237 68 73 314 522 641 88 756 843 82 926 75

60025 68 374 644 702 29 61138 248 67 316 59 409 48 545 50 72 85 674 70 620092 120 91 242 321 423 31 86 575 99 791 809 955 63128 301 73 484 520 34 52 604 98 750 68 899 978 64047 240 431 529 617 53 80 722 893 65012 74 93 177 451 70 533 39 666 825 706 902 66063 203 85 92 95 309 61 97 505 755 905 11 97015 348 441 637 766 875 975 68042 140 208 478 575 742 79 69082 115 52 22 3322 42 450 66 687 910 12 89

70196 305 19 49 69 507 08 61 600 714 13 29 911 98 9 146 277 370 76 553 82 606 13 795 72321 27 494 583 793 953 73018 178 279 334 508 86 644 927 74419 59 516 47 723 45 823 58 80 75053 56 167 82 310 506 8 63 99 604 716 834 982 76158 218 38 431 478 594 602 16 36 61 87 759 89 811 77048 72 137 74 300 476 589 621 84 772 808 15 911 79018 50 158 221 24 50 305 10 61 226 53 529 79 616 19 52 65 705 76 88 803 57 96963 40 81 79003 20 21 247 494 510 90 696 771 829 41 85 903 84

80012 52 88 111 423 60 94 705 81100 82 213 42 3310 22 557 93 74 83 554 782 969 72 82040 55 137 58 76 089 211 423 58 77 503 678 735 821 924 53 74 83042 183 216 29 57 388 482 355 525 701 69 805 61 84045 53 309 78 426 39 614 77 726 83 954 85053 200 04 69 68 627 722 66 85 811 83 86026 85 111 384 457 589 622 923 87032 176 282 92 305 23 525 26 48 56 621 804 944 88079 207 18 415 608 19 22 93 844 70 89010 20 156 58 294 306 81 424 524 59 740 46 830 916

90063 83 88 107 433 536 870 91009 43 328 410 503 619 78 770 880 91 976 92070 626 65 87 790 827 58 939 58 93031 155 244 418 721 924 52 94057 82 199 227 62 307 49 83 570 757 70 870 95042 44 354 79 481 573 663 761 96037 175 203 300 478 504 667 69 97050 112 84 249 57 414 79 539 62 92 649 743 45 95 950 86 98224 28 331 92 456 709 56 811 99025 152 65 73 397 438 617 79 834 69 972

100192 353 494 517 706 30 891 980 101032 51 108 51 54 247 51 84 87 448 53 76 564 88 626 32 794 803 945 102000 77 79 83 121 312 35 97 425 511 6111 809 20 94 17 103007 16 140 91 303 42 401 8 20 63 504 74 60872 740 104163 240 367 452 510 47 707 57 932 84 105078 274 319 592 728 75 106003 55 134 220 87 417 35 44 626 67 823 972 107173 277 333 89 404 14 22 656 749 820 955 108006 77 104 343 81 459 75 577 655 796 800 948 71 109013 44 187 558 79 765 76 825

110046 79 84 167 206 488 563 610 88 714 45 89 839 52 111027 102 239 318 97 596 610 779 855 88 91 112093 104 24 64 231 80 329 35 41 421 23 56 587 644 907 775 879 113057 168 69 224 303 87 591 618 82 755 904 26 90

114034 52 146 270 332 570 97 812 115043 103 90 494 302 48 650 780 89 116015 80 228 321 25 443 515 64 97 921 35 804 964 117061 169 97 274 68 342 426 67 513 93 783 85 822 97 968 118011 76 63 436 64 578 625 65 824 66 910 119088 210 65 88 306 43 50 409 12 657 737 809 19 937

120428 43 548 96 709 15 935 121110 97 214 314 50 410 659 735 901 122299 323 95 410 27 533 611 777 843 902 78 123051 69 382 562 87 92 699 733 29 95 918 124209 47 69 452 89 540 625 44 48 783 905 7 29 89 125009 52 90 129 53 237 390 549 53 640 91 709 68 866 949 85 126170 236 342 57 400 482 631 722 885 928 32 5 127181 220 50 481 82 507 632 48 720 128084 162 280 639 48 62 78 776 94 946 79 129182 277 349 479 237 49

130113 292 311 421 77 73 516 92 632 51 95 736 37 869 80 976 131028 151 20 393 482 577 716 39 860 908 132034 238 52 76 92 390 548 86 694 58 63 72 730 855 133253 301 409 26 631 96 709 44 883 902 134032 199 334 416 20 76 531 65 642 53 740 859 87 923 94 135011 235 378 93 8 48 9584 90 636 804 10 48 56 136066 125 90 294 315 403 54 617 64 999 137290 303 496 676 747 926 73 90 138037 236 530 619 56 75 755 78 918 139040 85 100 97 218463 643 74 92 755 59 93 860 938 58

140074 188 287 504 69 81 604 747 62 84 86 906 141191 482 927 57 68 70 639 761 59 67 808 81 95 907 95 142161 238 396 452 583 728 41 919 43 43055 127 99 306 3091 414 34 99 519 59 677 750 817 34 47 144013 162 98 136 45 424 487 633 715 837

145031 60 142 63 336 603 10 30 92 744 61 819 55 146117 98 389 981 98 147024 71 247 305 40 464 578 83 748 820 148016 65 290 91 323 468 80 515 654 903 49 149087 115 225 499 528 94 615 32 60 707 77 832

150130 471 73 79 538 59 81 703 6 902 151019 155 91 264 74 303 60 413 61 514 24 49 94 975 990 152151 106 217 350 469 515 81 94 757 80 96 887 928 153016 97 102 70 381 455 838 946 154298 365 526 744 831 47 70 975 155021 31 148 388 464 90 547 639 44 66 719 69 887 974 78 88 156069 86 90 240 301 426 27 537 81 627 714 898 925 95 58 157058 88 186 343 53 95 442 49 565 601 12 15 866 82 90 965 158031 60 209 409 75 52 538 606 720 938 96 159150 253 556 670 704 30 886 924 49

160012 102 24 71 514 68 606 718 77 923 76 161086 164 204 68 89 325 603 9 798 923 48 162018 107 39 247 53 94 294 469 82 679 707 33 901 16 163015 42 75 109 246 65 524 25 39 753 58 57 849 164001 22 343 63 527 691 725 54 76 885 937 165083 127 210 38 44 58 301 33 52 58 469 518 670 717 18 97 947 166130 62 75 86 210 25 40 72 300 77 88 636 79 732 821 73 968 167109 31 209 35 59 99 107 23 603 566 82 732 40 855 74 168366 507 29 90 614 754 806 90930 74 169073 84 187 333 360 424 51 94 510 55 67 71 88 630 981

170166 70 309 31 425 98 532 35685 94 734 46 839 55 57 61 971 171003 192 426 39 516 31 627 706 63 846 918 172332 66 419 88 617 746 804 84 918 173057 173 49 492 610 29 58 739 43 948 47 174090 247 339 431 43 593 786 809 89 92 946 74 175047 48 76 87 222 48 56 360 83 90 638 41 755 801 904 15 25 32 48 457 176001 9 15 55 38 237 45 359 401 25 525 49 69 90 642 710 899 46 60 89 902 6 81 177256 550 642 76 92 764 854 79 178250 63 73 306 44 533 60 39 17 719 84 839 999 179219 34 52 393 453 577 909 34

180108 22 232 563 601 69 82 782 869 914 69 181077 288 393 612 60 722 26 182014 219 50 79 501 97 719 72 90 869 183017 131 355 86 97 466 621 616 48 718 52 959 184025 30 64 291 351 [illegible] 486 57 089 604 791 835 905

א זעלטענע קולטור-מאניפעסטאציע

מארגען אין אוונט וועט די יודישע געזעלשאפט פון לאדז זיך פערזאמלען אין זאל פון פילהארמאניע אויף דער גרויסער פייערונג פון דעם 10־יעהריגען יובל פון דעם יודישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט. וואס דער יודישער וויסענשאפטליכער אינסטיטוט בעדייט פאר אונזער וויסענשאפט, פאר אונזער קולטור, פאר דער דערקענטניש פון אונזער לעבען און אונזערע פראבלעמען, פאר אונזער פרעסטיזש אלס קולטור־פאלק — דאס מוז אריינדרינגען אין דעם בעוואוסטזיין פון יעדען יודישען מענשען. און וואס דער ייווא האט אויפגעטון פאר די ערשטע 10 יאהר פון זיין עקזיסטענץ — דאס איז שוין אריין אין אייזערנעם פאנד פון אונזער גייסטיגען פערמעגען.

דערפאר מעג מען ערווארטען, אז די מארגענדיגע פייערונג אין פילהארמאניע וועט צוציהען די אויפמערקזאמקייט פון גאנצען יודישען לאדז און זי וועט דורכגעהן אין דער געהעריגער שטימונג, ווי עס פאסט פאר אזא זעלטענעם יום־טוב, בפרט אין די היינטיגע צייטען פון אזוי פיל חורבן און יאוש.

אין דער אקאדעמיע בעטייליגען זיך רעד. י. אונגער, זלמן רייזען (פון ווילנע), יעקב לעשטשינסקי (ווארשע). אין דער קאנצערט־אפטיילונג טרעטען אויף דער בעליבטער שיר־כאר אונטער דער דיריגענטשאפט פון פראפ. י. פיוווישעס און דער בעריהמטער קינסטלער פיאניסט ארטור באלזאם.

ביי דער אקאדעמיע ווערט ארראנזשירט אנ׳אויסשטעלונג פון די ייווא־אויסגאבער

בילעטען פון 49 גר. ביז 3 גילדען צו בעקומען אין רעדאקציע ,,פאלקסבלאט" און אין טאג פון דער אקאדעמיע אין קאסע פון פילהארמאניע.

פארפאלען

(א) אויף דעמבינסקא 12 האבען זיך בעת א געשלעג צושטאבען מיט מעסערס פעליקס אניאלקאווסקי און זיגמונט שיארעק (דעמבינסקא 15).

(א) אויף נאפיורקאווסקא גאס איז אראבגעפאלען פון א פוהר און שווער פערוואונדעט געווארען דער 52-יעהריגער אנדזשעי קוזארסקי (נאווא-זארזשעווסקא 44).

(א) אויף ראדאמסקא 6 האט געפרובט בעגעהן זעלבסטמארד ארייגשיסענדיג זיך א קויל אין קאפ דער 30־יעהריגער טשעסלאוו וואומט. דעם פערוואונדעטען האט מען אפגעפיהרט אין שפיטאל.

די סיבה פון זעלבסטמארד איז נישט בעוואוסט.

(א) אין דער שמידעריי אויף מוראַרסקא 43 האט צוליב אונפארזיכטיגקייט בעקומען א קלאפ מיט א האמער אין דער האנד דער ארבייטער קארל וואיטשיק (יאנא-גאס 10).

די פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אין פאל פון א פערקיהלונג

גריפע, ענטצינדונג פון האלדז און ביי נערווען־וועהטאגען און ברעכעניש אין די ביינער דארף מען זארגען וועגען א מעגליכע׳, רעגולערען שטוהלגאנג און צו דעם צוועק דארף מען נעמען א האלב גלאז נאטירליך ביטערוואסער Franciszka Józefa פרעגט דאקטוירים, צו בעקומען אין אלע אפטייקען און אפטעק-אפטעקסכעס.

פון טעאטער ,,ראזמאיטאשטשי"

היינט ווערט געגעבען די זעהר אויסגענומענע פיעסע ,,מאמע און געליבטע" מיט די אמעריקאנער סטארס סידי שיינגאלד און סעם אויערבאך אין די הויפט־ראלען.

פון פוילישען טעאטער

היינט דינסטאג א פארשטעלונג פאר די ארבייטער-פעראיינען די פרעכטיגע קאמעדיע ,,קיביץ".

מארגען מיטוואך די פרעמיערע פון טארעאוש ריטנער׳ס ,,אין א קליין שטיבעל".

ד ר ,,אונגעקרוינטער קעניג פון אראביען"

(ענדע פון דער 4־טער זייט)

זיך די האנד פון לאורענס׳ן. די ענגלישע אפיציעלע ספערען לייקענען דאס אפ, די איבערצייגונג פון די ברייטע פאליטישע ספערען און גוט אינפארמירטע פאקטארען פון דער גאנצער וועלט פערזיכערען אבער, אז אזוי איז עס געווען.

דעם גרעסטען פערדינסט פאר זיין פאטערלאנד האט אבער לאורענס אין אינדיען, וואו ער ארגאניזירט די מאכמעדאנער געגען די הינדוסען. די דאזיגע שפאלטונג פון דער אינדישער בעפעלקערונג, איז זייט דאן דאס ווירקזאמסטע ענגלישע געוועהר געגען דער אינדישער אונאפהענגיגקייטס-בעוועגונג. דער ענגלישער אפיציעלער פאליטיק איז אבער נישט געווען בעקוועם, אז מען זאל וויסען ,דאס זי איז פערמישט אין דער הינטער-קוליסען-פאליטיק אין אינדיען, ווי אויך אין דער גאנצער אונטערערדישער ארבייט פון פולקאווניק לאורענס, האט מען אין דער פרעסע פערעפענטליכט אפיציעלע קאמוניקאטען וועגען זיין טויט. לאורענס האט שפעטער געזאמעלט א גאנצען אלבום פון אזעלכע קלעפסידרעס און נעקראלאגען אין דער גאנצער וועלט-פרעסע.

עס איז אבער געקומען א מאמענט, ווען די ענגלישע אפיציעלע ספערען האבען שוין נישט געקאנט אפלייקענען, אז לאורענס לעבט. דאס איז געווען ווען די אפגאניסטאנישע רעגירונג האט איהם בעשולדיגט ,אז ער האט ארגאניזירט דעם אויפשטאנד פון די בערג-שבטים, וואס האט דערפיהרט צו דער דעטראניזאציע פון אמאנולאה און צום פערנעהמען דעם טראן דורך א נייעם מאנארך, וואס איז נאכגיביגער לגבי די ענגלישע השפעות. דאן האט זיך דער ענגלישער פארלאמענט מיט פערוואונדערונג דערוואוסט, אז דער געוועזענער פולקאווניק לאורענס דינט אלס געוועהנליכער פלוטאנאווע-פילאט אויף דער אינדיש־אפגאנישער גרעניץ. כדי צו בערוהיגען די עפענטליכע מיינונג האט מען איהם פון דארט צוריקגערופען. בעת דעם צוריקפליהען — ווי עס האבען ווידער אמאל געמעלדעט די אפיציעלע קאמוניקאטען — איז לאורענס אראפגעפאלען פון אעראפלאן און דערהרג׳עט געווארען. ער איז געבראכט געווארען צו קבורה מיט׳ן גאנצען מיליטערישען כבוד. דאס איז געווען דעם 7 פעברואר 1931... מען דערצעהלט, אז לאורענס האט נאך קיינמאל אזוי נישט געלאכט ווי דאן ווען ער האט פון א בעהעלטעניש זיך צוגעקוקט צו זיין אייגענער לויה.

אלס טויטער האט ער געקענט אביסעל זיך אויסרוהען נאך דער אפגאנישער אוואנטורע און ער האט אין דער צייט איבערזעצט האמער׳ס איליאדע. אבער לאנג האט ער נישט געקאנט אויסהאלטען ביי די ביכער. זיין אונרוהיגער גייסט האט איהם ווידער געטריבען קיין אזיען, וואו ער איז דאס מאל אלס בודיסטישער נזיר אריינגעטרעטען אין א קלויסטער. אין 1933 האט די ענגלישע פרעסע ווייטער געמעלדעט, אז פולקאווניק לאורענס איז אוועק אין דימיסיע.

איצט איז דער דאזיגער מענש, וועלכער האט אין זיין לעבען ארויסגערופען אזויפיל רעוואלוציעס, מלחמות און אויפשטאנדען, דערהרגעט געווארען אין א מאטאציקל-קאטאסטראפע.

דאסמאל אויף אנ׳אמת.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	87.50	
3 פראצענטיגע בוראוולאנע	40.00	
4 " דאלארובקא	51.00	
7 " סטאביליזאציע (אמ.)	61.00	
5 " ווארשאווער ס.ב.	57.00	1934
5 " לאדזער	50.75	
ענגלישער פונט	25.26	
דאלאר אפיצ. נישט אפיצ.	5.40	5.32,50
גאלד-דאלאר	928	
גאלד-רובל	482	
דייטשער מארק	1.88	
דאנציגער גולדען	99 גר.	

קראנג-קינא CAPITOL זאוואדזקא 16

מארגן און פאלגענדע טעג גרויסע פרעמיערע!

,,ווילבער געבט"

RAMON NOVARRO אין דער הויפט-ראל

אנהייב פון די סעאנסען: אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג 1.30 בייטאג.
אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבע. דער זאל איז מעכאניש ווענטילירט

דער יודישער ריזטונגס-קאמיטעט צו ערטיילען אהנפראצענטיגע הלואות שענקיעוויטשא 3/5.
זונטאג, דעם 2-טען יוני 1935, 4 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר די
9-טע געוועהנליכע אלגעמיינע פערזאמלונג
מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאמלונג און וואהלען פון א פארזיצענדען, 2) טעטיגקייטס-בעריכט פון דער פערוואלטונג און רעוו.-קאמיסיע פאר דער צייט פון 1. אפריל 1934 ביז׳ן 31. מערץ 1935, 3) בודזשעט פאר׳ן יאהר 1935|36. פרייע פארשלאגען: די לעצטע מוזען געמעלדעט ווערען דער פערוואלטונג ביז׳ן 27-טען מאי 1935.
בעמערקונג: פאלס ס׳וועט נישט קומען צו דער פערזאמלונג די נויטיגע צאהל מיטגלידער לויט׳ן ארט. 21, וועט דיזעלבע פערזאמלונג פארקומען דעמזעלבען טאג מיט 2 שעה שפעטער צום צווייטען מאל מיט דער זעלבער טאג-ארדנונג און וועט גילטיג זיין ביי יעדע צאהל מיטגלידער אין הסכם מיט׳ן ארט. 22.

אוירען, נאז און האלז קליניק מיט בעטען פון Dr. Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צווע-אפעראציע א. ז. וו., ווי אויך אמבולאטארישע פון 9-2 און פון 4-8 אוונט.

Dr. med. Haltrecht
ספעציאל-ארצט פאר הויט-און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 11 פריה ביז 2 מיטאג און 5—9 אוו.
זונטאג פון 10—1 בײטאג
עלעקטראנאליזען.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזן
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.

מודע. ברוך-קראנקע!
ליידענדע אויף פערשידענע רופטורען, פערקרימונגען פון רוקען-ביין, פיס און הויקערס!
א הילף און א רפואה!
ביי ווינקעל, נאפעל, בויך און קיסברוכען אויך אין געפעהרליכסטען צושטאנד ביי מענער, פרויען און קינדער. ספעציעלע הילף ביי פרויען, מוטערברוך. מאגען און נירען-ברוך!
ברוך-ליידענדע! איהר קענט געזונד ווערען אהן בלוטיגע אפעראציעס און געפאהר! פערנאכלעסיגט נישט און ראטעוועט אייער געזונט כל-זמן ס׳איז נאך צייט, ווייל דער ברוך ווערט גרויס ווי א מענשען-קאפ, די קישקעס ווערען פערדרעהט און מ׳קען בראנדיג ווערען. דורך מיין מעטאדע ערפונדענע ספעציעלע גומי-הייל-באנדאזשען, וועלכע האלטען צו די גרעסטע פערנאכלעסיגטע געפעהרליכע ברוכען און בעזייטיגען ראדיקאל מיט גאראנטיע. מיין ספעציאליטעט איז אויך: הייל-אפאראטען און גארסעטען נאך דעם סיסטעם פון פראפעסאר ד״ר האפפא, ד״ר העססינג און האללאט. געגען אלערליי פערקריפלונגען, פערקרימטע פלייצעס, פוס, הויקערס ווי אויך שמערצענדע פלאט-פיס. פאר אמפוטירטע אינוואלידען א מעריקאנישע קונסט-פיס (סטאלאן-ארבייט).
ביים אראפלאזען זיך פון מאגען. קישקעס און געבירט-מוטער, עמפפעהל איך ספעציעלע הייל-באנדאזשען לו״ט דעם סיסטעם פון פראפ. ד״ר גלענארד דער אמת׳ער בעריהמטער איז גאנץ פוילען פון אוניווערזיטעטס-פראפעסארען אנערקענט
ספעציאליסט Ortoped NATAN RAPAPORT
מיט 30-יעהריגער פראקטיק אין ווין, דייטשלאנד און לעמבערג, נעמט אן פון 9 פריה ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אוונט
אין לאדז, פילסודסקיעגא № 23
פערזענליכעס ערשיינען פון קראנקע ביי מיר איז אונבעדינגט נויטיג.
דאנקזאגונג.
איך דריק אויס מיין הארציגען דאנק דעם ה׳ ספעציאליסט פאר ברוך-ליידענדע, ארטאפעד דיר. נאטאן ראפאפארט, וואוינהאפט פילסודסקיעגא 23 פאר די רעטונג פון א גרויסען ברוך, און אדאנק דעם פערלעגען א ספעציעלען הייל-גומי-באנדאזש לויט זיין מעטאדע פיהל איך מיך היינט גאנץ געזונד און צו דער ארבייט פעהיג. מיט אכטונג
משה גאלדמאן, לאדז, טארגאווא 45

Dr. med. GUSTAW KOHN
געוועזענער אסיסטענט פון דעם גינעקאלאגישען קליניק אין פאריז.
(ספעצ. פאר פרויען-קראנקהייטען און שוואנגערשאפט).
דיאטערמיע, עלעקטראקאגולאציע.
נעהמט אז איז לאדז
פילסודסקיעגא 51, טעל. 170-03
נעהמט אן פון 10—12 און פון 4—6 נאכמ.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפיליס און הויט-קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1-טער שטאק.
נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—9 אוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9—1 פארמיטאג.
בעזונדערער ווארטע-זאל פאר פרויען.

לעטשניצע פון דאקטוירים - ספעציאליסטען
זגערזשער 17
טעל. 116-33
רענטגען-גאבינעט
ווענעראלאגישעס אמבולאטאריום
פון 9 פריה ביז 8 א זייגער אוונט.
וויזיט 3 זל.

ד״ר העללער
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט
זונטאג פון 10—12 מיטאג.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן

Dr. MICHAŁ URBACH
אינערליכע און נערווען-קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ZAWADZKA 15, tel. 148-89.
נעהמט אן פון 1—2 און פון 4—6 נאכמ.

לעטשניצע
פאר ווענעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-73
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט.
ווענעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעס

א פלים זוכט בעשעפטיגונג ביי וואס עס זאל נישט זיין, בעזיצט 4 שפראכען. אפערטען אין אדמיניסטר. אונטער ,,בעשעפטיגונג".

צו פערקויפען אנ׳אייז-קאסטען אין גוטען צושטאנד, אויך א גאז-קוך מיט א בראט-רעהר. זאוואדזקא 52 ביי פראווע 7770

ס׳ווערט געזוכט צו קויפען א 22-ער קעטעל-מאשין צו שטרימפ אין גוטען צושטאנד. אפערטען אין אדמינ. אונטער מאשין

א צוקערניע=איינריכטונג איז צוליב ליקווידאציע צו פערקויפען פרייזווירדיג, פילסודסקיעגא 56. 7776

Zagubiony protest na sumę zł. 50 wyst. N. Szpet,. protest unieważniam zwrócić do E.Ży chlińskiego Żeromskiego 9. 7778

Zagubiony został kwit kaucyjny Elektrowni na imię Moszek Głupczyński, Łódź, Wysoka 21 na zł. 15. Nr. 658150/24101.

ס׳ווערט געזוכט א קוואליפיצירטע פערקויפערין אין שיך-געשעפט זשגאווסקא 16. צו מעלדען זיך אויפ׳ן ארט. 7774

עס ווערט געברויכט א שניידער-געזעלען, מענער-בעשטעלט, שרודמיעסקא 40, וואוינונג 15. 7772

ראקאלען

אין צענטרום נאוואמיעסקא=גאס איז אבצוגעבען א פראנט-געוועלב מיט 2 שטיבען. אפערטען אונטער 500, אין אדמינ. 7775

א צוקערנישע בעקער-אויוען אין דארף טעמפילאוו איז איבערצוגעבען. צו ערפאהרען ביי מאיקא נאוואמיעסקא 2.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman